

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

”
ומה
שטוען שהוא

שפיץ חב"ד

שיחות, אגרות, מענות
ויחידויות

תשורה מחגיגת הבר־מצוה
של התמים
אברהם יעקב שיחי' מטוסוב
י' מנחם־אב תשפ"ג
שנת הקהל

יוצא לאור ע"י

הוצאת תשורות

yytri770@gmail.com

פתח דבר

מודים אנו להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו ובחסדו הגדול זיכנו לגדל את בננו הת' אברהם יעקב שי' לגיל המצוות.

כתשורה לכל הנוטלים חלק בשמחתנו הננו להגיש לפניכם קובץ ייחודי זה בו נעשה ניסיון ראשון מסוגו ללקט את כל דברי והתבטאויות הרבי אודות ה"שפיץ חב"ד", מהם לשבחו ומהם להיפך. דומה שליקוט הדברים יחדיו מהווה כעין מארג שלם שיכול להאיר ולהבהיר את הנדרש מחסיד ותמים כיום, ולשלול הנהגות ודעות שונות שאינם כפי הרצון והכוונה. ובקו החיוב - שנוכל ללמוד ממנו את רצונו הק' של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח ודרישתו ותביעתו מאתנו כעת.

התייחסויות הרבי בנושא הובאו כאן עפ"י סדר השנים מתוך השיחות, האגרות והמענות ואף מיחידויות אישיות. כמובן שלשם הבנה מליאה של דברי הרבי יש לעיין במקורם, שם לפעמים דובר בהקשר ובשייכות לכללות העניין באריכות גדולה שלא היה כאן המקום להביאה.

כל הנ"ל נלקט ע"י הרב לוי יצחק שי' רסקין ונערך ע"י הת' ישראל שי' הכהן ברנדלר.

יצויין שקובץ זה הינו מהדורה ראשונית ועוד חזון למועד אי"ה.

תקוותנו שקובץ זה יוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהביטול וההתקשרות אל כ"ק אדמו"ר מלך המשיח, שבכאו"א מקהל החסידים והמקושרים - מציאותו וכל עניניו, בכל מכל כל, נעשים קודש לנשיא הדור, עי"ז שמלאים וחדורים בקיום שליחותו של נשיא הדור - משה רבינו שבדור, גואל ראשון הוא גואל אחרון - שענינו העיקרי "להביא לימות המשיח", תיכף ומי"ד ממ"ש, נאו!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

משפחת מטוסוב

שכונת המלך קראון הייטס

"אין כוונתי בשלילת לימוד הנגלה כמו שהי' פעם אצל שפיץ חב"ד כי לא צריך להיות כך ואיני יודע אם בכלל הי' כך".

כ"ק אדמו"ר שליט"א דיבר בענין שעלי לקחת על עצמי לימוד דא"ח. שאלתי: מה הכוונה? וענה: הכוונה פשוט ללמוד דא"ח בקביעות, ולעשות סדר בזה, כי להיות שאהי' כאן עוד שנה או יותר עלי לקחת בזמן היותי כאן ללמוד דא"ח.

ואין כוונתי בשלילת לימוד הנגלה כמו שהי' פעם אצל שפיץ חב"ד, כי לא צריך להיות כך, ואיני יודע אם בכלל הי' כך.

הסדר בזה תלוי בכל אחד כפי הכשרונות והחושים ולכן איני יכול לתת לי סדר בזה את החסידות של רבינו הכ"מ מוכרחים ללמוד כדי לחזק את ההתקשרות וכן כל הענינים הכרוכים בלימוד החסידות כמו בודת התפלה וכן אמירת פרק תהלים אמרתי שבוודאי אקח את זה על עצמי

(יחידות אור לט' מרחשון תשי"א)

שפיץ חסידים הרוצים לצאת ידי חובת לימוד התורה בלימוד החסידות בלבד

ובפשטות:

רבינו הזקן תובע מכאו"א מאתנו הן לימוד תורת הנגלה והן לימוד תורת החסידות - כפי שפוסק בהלכות תלמוד תורה אודות חיובו של כאו"א בלימוד התורה, שחיוב זה אינו על מקצוע מיוחד בתורה, אלא על כל מקצועות התורה, הן נגלה תורה והן נסתר תורה.

ובמילא: כשישנם "שפיץ-חסידים" שרוצים לצאת י"ח בקו זה, או לאידך, "פאָרעווע-חסידים" שרוצים לצאת י"ח בקו זה - אומרים להם: לא הא ולא הא, אלא צ"ל "שני-אור" דוקא, שני האורות דתורת הנגלה ותורת החסידות, כפי שמתאחדים יחדיו דוקא.¹

(מהתוועדות ש"פ וארא, כ"ד טבת, תשי"ב)

(1) תו"מ - סעיף ד. וראה שם בארוכה למה צריכים נגלה וחסידות.

אלו שלא הולכים לשליחות מצד רצונם להיות על האוהל זהו היפך הכוונה

כ"ק אדמו"ר מה"מ אמר לר' יעקב יהודה העכט היות שיש בחורים שפיץ חסידיים שלא ילכו על "מיטוואך שטונדע" מחמת שירצו להיות על האוהל אזי שימסור להם שזהו היפך הכוונה.²

(יומן מ' שבט תשי"ב)

"שפיץ חב"ד'ניקעס" המפרשים שבשבת לא צריך ו"אסור" ללמוד נגלה

כאן המקום להבהיר איזה ענינים בהמשך להמדובר לעיל:

בנוגע להמוזכר לעיל (ס"י) שיום השבת הוא הזמן ללימוד פנימיות התורה - יכולים לבוא "שפיץ-חב"ד'ניקעס" ולפרש את הדברים שבשבת לא צריך או "אסור" ללמוד נגלה דתורה.

ולכן, יש צורך להבהיר שאין האמת כן, אלא ודאי שביום השבת יכולים וצריכים ללמוד גם נגלה דתורה (נוסף על אמירת פרק "איזהו מקומן" קודם התפלה), וכמפורש בדברי אדמו"ר מהר"ש שביום השבת צריך ללמוד ב' שלישים בנסתר ושליש נגלה.

וכמו כן סיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר אודות הנהגת אביו כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, - ומזה מובן שכן נהג בעצמו. בכלל הי' כ"ק מו"ח אדמו"ר ממעט ביותר לדבר אודות עצמו, וכשהי' רוצה לספר אודות עצמו, הי' מספר זה אודות אביו -

שגם ביום הש"ק ואפילו ביוהכ"פ, "שבת שבתון", הי' לומד את השיעורים הקבועים שהיו לו בכל יום ויום, כולל גם השיעורים בנגלה דתורה (כפי שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר בהזדמנות אחרת סדר השיעורים בפרטיות).

ואף שלימוד נגלה דתורה - חלק התורה שמדבר אודות ענינים גשמיים (כנ"ל ס"י) - קשור עם עבודת הבירורים, ובשבת בורר אסור, הרי, ביום הש"ק, גם לימוד נגלה דתורה אינו ענין של בירורים. וכשם כשהאכילה דיום השבת אינה ענין של בירורים כמו האכילה דימות החול, אלא באופן נעלה יותר.³

(מהתוועדות ש"פ שמות, כ"ג טבת, תשי"ג)

(2) יומן ר' משה לברטוב.

(3) תו"מ - סעיף כא.

צריך לגשת לכל אחד בהתאם ל"כלים" שלו אך התכלית שבסוף ייעשה חסיד ושפיץ חב"ד

ודאי הדבר שצריכים לגשת אל כאו"א בהתאם ל"כלים" המתאימים לו.

כשם שאי-אפשר לגשת לילד קטן, ולהסביר לו שעליו ללמוד תורה כיון שהיא חכמה גדולה ביותר, או כיון שהיא חכמתו ורצונו ית' - שהרי הסברים אלו לא ישכנעו אותו ("דאָס וועט אים ניט נעמען"), אלא הגישה לילד קטן צריכה להיות ע"י נתינת ממתקים כו', ותוך כדי כך מכניסים אותו לחדר - כמו כן כאשר רוצים לפעול על יהודי שילמד חסידות, העיקר הוא לשכנעו שלא יפחד מלימוד החסידות, כיון שאין "נכונים" מזה ("מען בריט זיך ניט אָפּ דערפון")...

- בילדותם, שיחקו פעם אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע ואחיו הרז"א, במשחק של "רבי וחסיד": הרז"א - בתפקיד "רבי", ואדמו"ר נ"ע - בתפקיד "חסיד". התיישב הרז"א על כסא, ואדמו"ר נ"ע ניגש אליו ושאל אותו "שאלה": מכיון שנשמה היא "אש" - מדוע אינני נכוה כשאני נוגע בך? והשיב לו הרז"א: הרי גם אתה הנך "אש", ו"אש" איננו נכוה מ"אש"!!!

ועד"ז בעניננו: חסידות אמנם היא גילוי אלקי הדורש ביטול (בדוגמת "אש" הגורמת "כו"י"), אבל נש"י הם כלים לגילוי זה, ולכן הגילוי אינו מכלה אותם, ואדרבה, מרומם אותם. -

ובמילא, צריכים לגשת לכאו"א ו"לקחת" אותו, והרי בתורת החסידות ישנם כמה וכמה ענינים שבהם ועל ידם אפשר לפעול כו';

אבל תכלית הכל היא - שבסופו של דבר יעשה הלה לחסיד, ומ"שפיץ חב"ד"!⁴ - בניקולייב היו שני בתי-כנסת: "חב"ד", ו"שפיץ חב"ד"...

(מהתועדות ש"פ צו, שושן פורים, תשי"ד)

שהדוברים בהתועדות לא יהיו דווקא משפיץ חב"ד משום שחסידות היא לכל ישראל

בהוספה למה שדברתי עמו בעל פה בקשתי למסור פ"ש לאנ"ש שיחיו דמאנטרעאל בצירוף ענינים המתאימים מההתועדות עכ"פ בקיצור ותוכנם. ומוסג"פ המחאה בתור השתתפותי בהוצאות התועדות זו, ובדאי יעשה זה בזמן המתאים, ומה טוב שלא ידקדקו כ"כ שהמתועדים יהיו דווקא מ'שפיץ' חב"ד, וכמדובר בעת ההתועדות בפתגם

כ"ק רבינו הזקן שחסידות הוא ענין לכל ישראל⁵.

(אגרת מי"ז אדר ב' תשי"ד)

להשתדל בהשגת כתי"ק עבור הרבי ולהבטיח ששפיץ חב"ד לא יקנו אותם לעצמם

כתבתי לאגו"ח בתל אביב, ששמעתי שישנם כתבי יד (ואולי גם גוף הכתב יד) אצל נכדי הרש"נ ע"ה מבאברויסק וכן אצל נכדי השזב"ן ש"ס, ובקשתי שאם יתברר שאמת כן הוא ויש בכתבי יד אלו ענינים שלא נדפסו - להשיג את הנ"ל ולשלחם לכאן. ואם אי אפשר אחרת - הרי עכ"פ למשך זמן.

איני יודע עד כמה יתעסקו אגו"ח בהנ"ל במרץ, וכן אם לא יהי' כאלו דשפיץ חב"ד שיחפצו לרכוש לעצמם בשבילם, ובודאי ימצא אופן דיפלומטי איך להבטיח שני הענינים⁶.

(אגרת מא' תמוז תשי"ד)

להביא את ה'חוצה' לחסידות ע"י התוועדות בסגנון המתאים למצבם ולא באותיות דשפיץ חב"ד

בטח לדכוותי' למותר להאריך עד כמה התענינו נשיאינו רבותינו הק' ובפרט כ"ק מו"ח אדמו"ר - זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע בהתוועדויות חסידיות וכמבואר בכ"מ בכתבים ובנדפסים, ואחת הכוונות בזה היתה להמשיך גם את אלו הנמצאים לע"ע מחוצה להדרכות החסידות והנהגותי', ואח"כ גם ללימוד תורתה, מובן שלאנשים מסוג זה צריך לדבר באותיות המתאימות לפי מצבם לע"ע ולא באותיות דשפיץ חב"ד שעלולים לדחותם ולא לקרבם ולהמשיכם, ולא רק בנוגע לאופן הדבור כן הוא אלא גם ואדרבה עאכו"כ, בהנוגע להנהגה בענינים של מעשה. ואם בדורנו שלפני זה צריכים היו להזהר בזה ראשי אנ"ש שבכל מקום ומקום וזקניהם ובאם הנהגתם היתה כדבעי לא יהי' נפק"מ כ"כ אופן ההנהגה של שאר אנ"ש והחסידים, הרי בימינו אלה שמביטים על החסידים, ובפרט חסידי ליובאוויטש בשבע עינים, צריך כאו"א ואפילו אלו הצעירים מששים או חמשים שנה להתנהג באופן כזה שהנהגתו תקרב גם את אלו הנמצאים חוצה ולא להיפך...

ובקשתי שיעשו מצדם ככל יכולתם להשפיע על כל המשתתפים בהתוועדות שתהי'

(5) מאגרת לר' דוד אריה מרזוב - אגרות קודש כרך ח אגרת ב'תקלב.

(6) מאגרת לר' אברהם פאריז - אחד היה אברהם ע' 232.

הנהגת המתועדים בדרכי נועם ודרכי שלום, ולא רק בפנימיות שלא נחשדו על כך אלא אפילו בחיצוניות ובדבוריהם שמן השפה ולחוץ, ומובטחני שימלאו בקשתי זו אליבא דנפשי', ויה"ר שיהי' בהצלחה קרובה היינו בהגדלת מספר המשתתפים גם שלא מאנ"ש הלוך וגדול.

בברכה - המחכה לבשו"ט⁷.

(אגרת מט"ז שבט תשט"ו)

מנהגי שפיץ חב"ד צריכים להיות בנוגע לעצמו ולא לזולתו

במענה על מכתביו מאי ו' ז' ח' אדר ומוצש"ק תרומה, הנה מובן מעצמו שהנהגה כזו שכותב אודותה, אשר כשהנהגת מורה פלוני או פלוני אין שבעים רצון הימנה, הנה כל הרוצה או עכ"פ כל השייך להרשת יבוא ויפטרו, הרי - אם גם סיבת ההתרגשות צודקת במילואה, ההנהגה כנ"ל היא מעולם התהו, ואין ענינה בעולם התיקון. ואין הענינים יכולים להתנהג כזה, ובפרט הענינים שכ"ק אדמו"ר הזהיר כ"כ על הסדר ועל דרכי נועם ושלום. ובפרט כשהנ"ל קשור ג"כ בענין של פרנסה.

ובכלל מנהגי דשפיץ חב"ד ידוע בזה פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר שצריכים להיות בנוגע לעצמו ולא בנוגע לזולתו. ותקותי שלא עשו עדיין בזה כל ענין בחפזון. ובהנוגע להפו"מ - עליהם להציע הטו"מ בפני כל הנהלת הרשת, ולהתחשב עם זה שבתי ספר הרשת מביטים עליהם בשבע עינים ובטח גם מצד שני לא ישבו בחיבוק ידים וכו' וד"ל. ויותר פלא בכל הענין - - אשר קבלתי מכתב שהמצב שם הולך ומשתפר!

מובן ופשוט שצריך להבטיח שלא תהי' השפעה על התלמידים-ות בלתי רצוי' ועאכו"כ הפכית אבל ההתחלה בזה הוא לא מהנהגה הנ"ל - שאין מקומה אלא לאחרי שאינם מוצאים אחרים . .

הרוגזה על . . כנראה ממכתבו - הוא על מה שעלה בדעתו שאפשר טוב לפניו וגם לפני . . היא לנסוע לכאן, ולהיות בד' אמות שבהם הנה, לפ"ד של . . שי', יהי' לו בנקל יותר וגם להתנהג בדרכי החסידות, אשר, לכאורה, הנה רצון של . . בזה צריך הי' לעורר בלבו שמחה עצומה, אשר אברך שמעולם לא ראה פנים אל פנים את כ"ק

(7) אגרות קודש כרך י ג'רפ.

בהמשך לזה כתב הרבי אח"כ לנמען (אג"ק שם אגרת ג'שנז): "במענה על מכתבו מימי הפורים . . ומ"ש אודות תוכן מכתבי אליו בהנהגה בעת התועדות, הרי כתבתי בהנ"ל שהנני כותב לעוד מאנ"ש על דבר זה, ובמילא אינו מובן ממה נתרגש כ"כ. וממ"נ, אם גם אצלו יש מעין הכתוב בהמכתב - הרי בודאי אין להתרגש, ואם אין בהנהגתו לא מיני' ולא מקצתי' - הרי צ"ל שמח שממנים אותו משגיח על אנ"ש להנהגה מתאימה בעת התועדות. והשי"ת יצליחו בהרחבת הדעת והרחבת פרנסה ולבשו"ט אודות כל מה שכותב במכתבו".

מו"ח אדמו"ר, וכמדומה לי שאפילו . . ג"כ איננו משפיץ חב"ד, ונתעורר ברצון בזה, הרי זהו ענין של נחת, ותמורת זה הנה כותב בהיפך!⁸

(אגרת מי"ט אדר תשט"ו)

אין להקפיד שהמצטרפות לאגודת נשי חב"ד יהיו כבר קודם לכן שפיץ חב"ד

. . בהתאם להנ"ל, מובן ג"כ גודל הענין שנתיסד גרעין או גם סניף של אגודת נשי חב"ד במחנם הט'. ובטח ישתדלו בהתפתחותם באופן המתאים. וכבר כתבתי מאז ולכמה סניפי אגודת נשי חב"ד, שאין להקפיד בהכנסת חברות באגודתן שתהי' דוקא מקודם כבר משוכנעות ומתנהגות כמו שפיץ חב"ד. וכיון שרוצות להכנס באגודה זו, זה מראה על יחסן הטוב לחב"ד, ולכן יש להיות בטוח שברובן ורובן ככולן תביאנה מחשבה טובה זו למעשה, ובזמן לא ארוך, ואפילו באופן דטופח ע"מ להטפיה. . . בברכת הצלחה בכהנ"ל.⁹

(אגרת מי"ד אייר תשט"ו)

מובן שאין צריך להדגיש יתר על המידה שם ליובאוויטש ובכך לתת רושם שחפצים לעשות את כולם שפיץ חב"ד

בקראי את קטעי המכ"ע בהנוגע לחנוכת בית ישיבת אהלי יוסף יצחק וכן קטעי עתונים בהזדמנות השונים, הנה רואה אני שמשמיטים שם ליובאוויטש, וכיון שאירע כבר איזה פעמים בטח אין זה מהעדר שימת לב של הקאראספאנדענט ועורך העתון, אלא אדרבה בשימת לב של מי שהוא וכו'. ואף שמוכן שאין להדגיש ביותר וביותר שם הנ"ל, כדי שלא יהי' הרושם שברצונם לעשות את כולם שפיץ חב"ד, אבל אין צריך לאחוז גם בקצה השני. ובודאי יש למצוא דרך הממוצע וד"ל¹⁰.

(אגרת מי"ד אייר תשט"ו)

(8) אחד הי"ה אברהם ע' 237.

(9) אגרת לרב ירחמיאל בלומנפלד - אגרות קודש כרך יא אגרת ג'תפב.

(10) אגרת לר' יהושע שניאור זלמן סרברנסקי - צדי"ק למלך ח"ז ע' 145.

לא לצאת יד"ח בעניני שפיץ חב"ד ואורות בלי כלים על חשבון אחרים שסו"ס זה גם על חשבון עצמו

. . בהזדמנות זו הנני לעוררו, שאין ניכר מכל מכתביו שיקדיש מזמנו וכחותיו להשפעה בבית עצמו, היינו על זוגתו וילידיהם שיחיו, ובדרכי נועם ובענינים של קירוב.

וכותב הנני בדיוק הלשון שיקדיש, כי זהו ענין של קדושה, כיון שנוגע לקיום עם קדוש.

ואין מקרא יוצא מידי פשוטו ושננתם לבניך, וכמבואר גם בהלכות תלמוד תורה. ובפרט שמפורסמת שיחת כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע שהתחלתה - שכמו שמחוייבים בהנחת תפילין בכל יום כן מחוייבים להקדיש מזמנו להשפעה על האשה ועל הבנים כו' וכו'.

ומובן שאין לצאת יד"ח בענינים של שפיץ חב"ד ואורות בלי כלים ע"ח אחרים. וסו"ס זהו ג"כ על חשבון עצמו. והשי"ת יצליחו לשמש דוגמא חי' בענין זה גם לחבריו וידידיו.

ומובן שאין להיות מיצר על הזמן הדרוש לפעולות אלו, כי, כנ"ל, עי"ז מקדישים את הזמן וקדושה ומצוה גוררות קדושה ומצוה.

המחכה לבשו"ט בכל האמור לעיל¹¹.

(אגרת מכ"ט מרחשון תשט"ז)

פירוד לבבות מבהיל בצורה שטותית כזו שאחד אומר כך ומיד טוענים כמה הפוך, ועוד מלבישים זאת באיצטלא של יראת שמים ושפיץ חב"ד

מאשר הנני קבלת מכתביו מט"ו, ט"ז שבט, הפ"ג דיום ההילולא ומכתב זוגתו תחי'. אקוה אשר לעת קבלת מכתבי זה הוטב מצב בריאות בתם גיטה תחי', והשי"ת יעזור, שלפי פתגם כ"ק אדמו"ר מוהר"ש, זאל דאס גיין פון גוט צו נאך בעסער, ויוכל לבשר טוב אודותה, בניהם ונכדיהם וכן מעצמם, ולרוות מכל או"א מהם נחת חסידותי אמיתי.

ובמ"ש אודות הענינים בכפר, ברשת, ובצעירי אגו"ח, הנה מובן שפירוד הלבבות הולך ומבהיל ביותר. כי כנראה שלא נתמעט, אלא עוד כו' ואף שרואים בעיני בשר

שנמשכת הצלחה בלתי משוערת, ובכל זה אין זה פועל הזזה עכ"פ למעט פירוד הלבבות, ועכ"פ בפירוד התלוי בעניני שטות, היינו הפכו של שכל האנושי ולא רק שכל דקדושה, ותיכף כשאחד אומר הן, כמה טוענים ודוקא בקול גדול, לא. ולא עוד אלא שמלבישים באיצטלא דיראת שמים ושפיץ חב"ד. ואובד עצות הנני מה אפשר לעשות בזה עוד, להטבת המצב, כיון שכנראה לא חלי ולא מרגיש - הן אלו שבעובי הקורה והן אלו העומדים מן הצד.

ויה"ר שיערה השי"ת על כאו"א מאתנו בתוך כלל ישראל רוח טהרה ממרום, מבלי התחשב כלל עם הכלים למטה. ויה"ר שיהי' זה בקרוב ממש ובחסד וברחמים.

בברכה לבשו"ט בכל האמור¹².

(אגרת מכ"ד שבט תשט"ז)

שלא יטעו את עצמם שפירוד הלבבות מגיע מיראת שמים ומשפיץ חב"ד בעוד והאמת שבא מכבוד המדומה

. . ומ"ש אודות פירוד הלבבות, הנה כ"פ כתבתי, שיעיינו בדרושי רבנו הזקן והנשיאים שלאחריו, ובמילא ידעו מאין בא פירוד הלבבות, וכן יראו עד כמה נוגעים הדברים, ואם נוגע זה בשעת שלום בתכלית, עאכו"כ וכו' וכשישנם שני צדדים הרי בעוה"ז כמעט אי אפשר שיהי' אחד צודק מאה אחוז והשני אשם מאה אחוז, אלא כאו"א אשם עכ"פ במקצת, ובפרט ע"פ המבואר בחסידות פירוש הכתוב דכמים הפנים לפנים וכו', וברור הדבר אשר עד עתה השחיתו כמה טוב ע"י העדר דקירוב הלבבות בשביל ענינים דכבוד המדומה וכו' ואל יטעו את עצמם שזהו מפני יראת שמים או מפני שפיץ חב"ד כו' כיון שרבנו הזקן וכ"א מהנשיאים בדורו כתבו להיפך, וכמבואר בדרוש החלצו מרבנו הזקן כו' עד למאמר נשיאנו כ"ק מו"ח אדמו"ר מייסד הכפר (הנדפס בהשלמה לקונטרס החלצו), יעו"ש, ודא עקא אשר למרות שמתעוררים, הנה ישנם אחדים אשר לפעמים אפילו לאחרי ההתעוררות מחליפים הקוים, ומה שצריכים לעשות תשובה על ענינים שלו, ולדון את חבירו לכף זכות עד כדי כך, שיקוים והוי שפל רוח בפני כל האדם, וכלשון רבנו הזקן והוי באמת לאמיתו (וכמבואר במקום אחר שהביא בזה רבנו הגירסא האדם בתוספת ה"א), והם עושים ההיפך, שמצוים על אחרים בהתלהבות שיעשו תשובה, ובהתלהבות לא פחותה מזה מלמדים זכות על עצמם ובהידור ע"ד הכתוב על כל פשעים תכסה אהבה, ותובעים בהסביבה שיהיו שפל רוח נגדם, וכבר ידוע דבר משנה שבענינים שבין אדם לחבירו, העלפט ניט דאס וואס מען עסט פסח דוקא קיילעכדיקע מצה שמורה, און וואס מען איז אוף שבעות

א גאנצע נאכט וכו', עד שירצה את חבירו, אשר אז מועילים ענינים אלו.

ומסיימים בדבר טוב, אשר ע"פ הכתוב, והביאו רבנו הזקן פסק דין הלכה למעשה בהלכות ת"ת, שבל ידח ממנו נדח, ודאי הדבר, ויה"ר שיהי' זה בקרוב ובחסד וברחמים, אשר בקרוב ממש יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו, וכמובא בדרושי חתונה מאמר הצ"צ בזה, אשר כמו רשע כפשוטו צריך לעזוב דרכו, הרי כן ממש, איש און מחשבותיו, און מלשון און וכח, [יעו"ש בהענין, דכאשר מתפשטים בכל בית המדרש, הנה בכל מדרך רגל דוחקים עליו], ובמילא יתאחדו כולם כאיש אחד, ועי"ז - עם נשיאינו הק' - העומדים - באופן דמוצע המחבר - בינינו ובין ה' אלקינו, והשלום ואחדות זו יגינו על כאו"א ובני ביתו בתוך כלל ישראל כחומה בצורה, וכמ"ש ברכנו אבינו כולנו כאחד באור פניך, ובאור פני מלך חיים¹³.

(אגרת מד' אייר תשט"ז)

הפלא שאנ"ש ואפילו השפיץ חב"ד במקום למלאות ההוראות כפשוטם מעסיקים את שכלם בסברות שונות לבד הסברא הכי פשוטה - לציית!

. . הנה לפלא על מצב כגון דא, שכל הסברות עולות במחשבה לבד הסברא הכי פשוטה - פאלגען, לדאבוננו לא הוא היחיד בכגון דא אלא כמה מאנ"ש ואפילו פון שפיץ חב"ד, הנה "לפעמים" כשכותבים אליהם ענין שחדש הוא אצלם לפי דעתם, תומ"י מעסיקים השכל שלהם בכמה אופנים ודרכים לבד הדרך הכי פשוטה, והוא למלאות הנכתב כפשוטו מבלי פשט'לעך ומבלי דריידלעך.

. . בברכה לבשו"טי¹⁴.

(אגרת מב' מרחשון תשי"ז)

ללכת כשפיץ חב"ד בכל מקום עם תורת החסידות והנהגותיה ולפעול זאת אף על הסביבה

כשם שישנה הטענה שבנ"י הם "המעט מכל העמים", ו"מי יקום יעקב כי קטן הוא" - כמו כן יש חסידים הטוענים טענה זו לגבי חסידים ביחס לבנ"י גופא:

13) אגרת לר' חיים זוסיא וילימובסקי - אגרות קודש כרך יג אגרת ד'רצא, תשורה וילימובסקי תשע"ב ע' 18.

14) אגרת לר' אברהם חנוך גליצנשטיין - אגרות קודש כרך יד אגרת ד'תשצח, תשורה גליצנשטיין תש"ע.

כאשר תובעים שצריך להפיץ את המעיינות חוצה, ובכל מקום צריכים לילך כ"שפיץ חב"ד", עם תורת החסידות, הדרכת החסידות והנהגות החסידות, ולפעול זאת לא רק בנוגע לעצמו, אלא גם על בני הבית, וב"חוצה", בחלקו בעולם ובכל העולם - מתעוררת הקושיא: "מי יקום יעקב כי קטן הוא"!

והמענה לזה - כפי שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר ב"ט כסלו לפני עשרים שנה, שבא' מנסיעותיו עם אביו כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בשנות הסמ"ך היתה הנסיעה דרך העיר יאס, ופגשו שם חסיד זקן שהי' נקרא בשם בערל,

- וסיפר להם פרשת הדברים בקשר לשמו: אצל אביו לא החזיקו הילדים מעמד, עד שאדמו"ר הזקן אמר לו: יולד לך בן, ותקרא את שמו על שמו של הרבי, הרב המגיד ממעזריטש. ואכן נולד לו בן, וקראו אותו ע"ש הרב המגיד ממעזריטש. ומזה היתה ההוכחה שנולד עוד בחיי אדמו"ר האמצעי -

וסיפר, שהידיעה אודות המאסר של אדמו"ר הזקן הגיעה ליאס כעבור שבועיים, והידיעה אודות השחרור והיציאה מהמאסר הגיעה אליהם בחנוכה. ואע"פ שביאס הי' אז מנין מצומצם של חסידים, מ"מ, "האָט מען זיך געקולעט אין די גאַסן" [כ"ק אדמו"ר שליט"א הפסיק, ואמר: "געקולעט" פירושו שהתגלגלו והתהפכו... ("מ'האָט זיך איבערגעדרייט")], ומי היו אלו שהתגלגלו - כל בני העיר! - כן הי' לשון כ"ק מו"ח אדמו"ר.

וסיים כ"ק מו"ח אדמו"ר, שענין זה - שאף שהי' מנין מצומצם של חסידים, מ"מ, התגלגלו כל בני העיר - הוא ברכתו של אדמו"ר הזקן, שחסידים במקומותיהם היו להם עוזרים.

ומזה מובן גם באיזה אופן הוא העזר - שלא זו בלבד שנותן כמה דולר והולך לעניניו, אלא הוא בעצמו מתגלגל ("קוליעט זיך") יחד עם החסיד ברחובות העיר, בגלל שהרבי של החסיד יצא ממאסר!...

וכיון שכ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר זאת, הרי זה הוראה גם בנוגע לימינו אלה, שגם עכשיו אין להתיירא ולעשות חשבונות אם הוא קטן או גדול, מרובה בכמות או מועט בכמות - שהרי ישנה ברכתו של אדמו"ר הזקן שבכל מקום יהיו עוזרים. כל אחד צריך בעצמו להיות כדבעי, ואז יפעל שלא רק הוא לבדו יתגלגל ברחובות העיר, אלא כל העיר וכל יושבי' יתגלגלו יחד עמו כדי לעשות לו ית' דירה בתחתונים.

(מהתוועדות מוצש"ק פ' וישב, כ' כסלו, תשי"ז)

שפיץ חב"ד המושקע כולו בדרישה מאחרים

. . כנראה שבשיחתנו יחד לא ביארתי באופן הדרוש .. ובמילא בא לספק בהאמור,

ומוכרחני לבוא עכ"פ בקיצור נמרץ, אף שכמובן אין זה מוסיף נעימות, והוא: נוכחתי בשנים האחרונות, אשר פעולות אנ"ש שי' בענייני חב"ד הולכות ומתמעטות ומפני טעמים משונים, בה בשעה שרואה אני שבהנוגע לעניינים פרטים אין ניכר שינוי בזה. ונוסף על הנ"ל - תקותי לשינוי בזה ע"י דיבורי בזה, ולפעמים גם יותר מבקשה לחוד, הולכת ומתמעטת, כיון שכאו"א מתבונן מה על השני לעשות וכל השפיץ חב"ד שלו משקיע בדרישה מאחרים, ובמילא הרי בטח מתברך ב[לבבן] שזהו המבוקש ממנו להשתדל שהשני יעשה מה שלפי דעת המטיף מוסר נראה, וכמאמר הידוע טאַפּאַראַ דא פלאכא. ונראה באחרונה שהדברים ורמזים אין שמים עליהם לב כלל, ובמילא מוכרחני לבוא ב"אותיות אמשטרדם"¹⁵...

(אגרת מכ"ז שבט תשי"ז)

בענייני פרסומת יש למשוך חוגים רחבים ע"י השפעה בדרכי נועם ולא להדגיש על כל צעד ושעל שזהו משפיץ חב"ד

במענה למכתביו מט' וי"ג סיון, במ כתב אודות השם לקייטנא ובטח בינתיים נתקבל המכתב מכאן בהצעה אשר כל המחנות קיץ בכל המדינות, יקראו בשם משותף, גן ישראל על יד מרכז לענייני חינוך סניף פלוני.

בכלל צ"ע אם להדגיש על כל צעד ושעל ועל כל ענין וענין שזהו משפיץ חב"ד, כיון שבכמה עניינים הכוונה התיכונה להמשיך להן חוג רחב היותר אפשרי ולהשפיע עליו בדברי נועם, ונוסח הנ"ל יכול להפחיד כמה חוגי אנשים, מובן שכאן אין ידוע אם בהנוגע לקייטנא המצב כן הוא, אבל בכל אופן צריך להתבונן גם בנקודה זו בדיון בענייני פרסומות וכו'.

בברכה לבשו"ט בכל האמור ולהצלחה¹⁶.

(אגרת מי"ח סיון תשי"ח)

לא יוצאים לשליחות באיצטלת טענות של שפיץ חב"ד

ומזה רואים עד כמה יכולים לפעול - ובלשון המדרש "אחד מכם גולה לברברי" .. דומה כמו שגליתם כולכם": נסע זוג יחידי, והעמידו שם בית-חינוך לבנים ובית-חינוך לבנות, ושיעורים לגדולים כו'.

מה שלא יכלו לפעול כל החסידים שבאירופה, יחד עם "שפיץ חב"ד" - פעלו הם;

(15) נלכה באורחותיו ע' 155.

(16) אגרת לר' יצחק גנזבורג - אגרות קודש כרך יז אגרת ו'שיו.

נערה שנולדה באמריקא, ונער שנולד ברוסיא, והקב"ה שמזווג זיווגים, הפגיש אותם בארצות-הברית, ואח"כ שלחו אותם - "פאָרשיקט" כביכול - לאיטליא של יון, ושם פעלו כל הענינים שבעולם, ועוד ידם נטוי, ועד לאופן ד"ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה".

לא היתה לו פרוטה לפרוטה לקנות את ה"קעמפ", אלא נקנה בכספי הלוואה; לא היו לו ילדים עבור ה"קעמפ", אלא בכח, ביד חזקה ביד הגדולה וביד הרמה, אספו ילדים, ועכשיו הם מלאי שמחה, יחד עם הוריהם.

וכך, הנה בסביבות רומי - ש"מחורבנה של ירושלים נתמלאה צור", דקאי על מלכות רומי - נפתח ב"ג תמוז תשי"ט, שנת השמיטה, מחנה "גן ישראל", כדי לפעול הפצת המעיינות, באופן שע"י הילדים תהי' הפעולה גם על ההורים.

והלואי יפעל זה על כל הילדים שהוריהם מסירים אותם מן הדרך ע"י טענות של "שפיץ חב"ד"... ורוצים להשלוח אותם שאם יעשו להיפך ממה שאומרים להם, אזי ישארו חסידים גדולים, לומדים גדולים ויראי-שמים גדולים - הנה יעזור להם השי"ת בדרך שלהם:

אבל, אנחנו, בשם נשיא ישראל, כ"ק מו"ח אדמו"ר, נדגול!... ונלך בדרך שהורנו - ע"פ המבואר בהמשך תרס"ו שכאשר רוצים שכן המלך יצליח, אין לו להימצא יחד עם אביו, אף שיש לו זקן גדול, ואין לו להימצא יחד עם אמו, אף שחובשת פאה ארוכה, אלא עליו לנסוע למדינה שאלי' שולחים אותו,

ושם יקויים "מה' מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ" - שיש בזה ב' פירושים: בתחילה נוסע הוא ל"דרכו" בחפץ ("יחפץ") ותענוג פנימי, ואח"כ הרי זה נעשה "דרכו" של הקב"ה (דקאי על הוי' שנזכר בהתחלת הפסוק), שממשיך לו מהחפץ והתענוג העליון - שתהי' הצלחה גדולה ומופלגה בכל עניניהם הפרטיים והכלליים, ומזה יומשך אח"כ רוב ברכה והצלחה לכל המצטרך להם, והמתעסקים והמשתדלים, מנפש ועד בשר.¹⁷

(מהתוועדות יום א' פ' פנחס, י"ג תמוז, תשי"ט)

שפיץ חב"ד הסבור שאינו צריך לבוא לתהלים בציבור בשבת מברכים להיותו שקוע באותה שעה בלימוד חסידות ויחוד ייחודים...

בהמשך להאמור לעיל (ס"ז) שבשבת בראשית היא ההמשכה הכללית על כל שבתות מברכים שבכל השנה, יש לעורר על תקנות כ"ק מו"ח אדמו"ר בנוגע לשבת מברכים

- אמירת כל ספר תהלים קודם התפלה, והתוועדות אחר התפלה.
 בנוגע לאמירת תהלים - היתה התקנה שאמירת התהלים תהי' בציבור דוקא, ועד
 שנתפרש בהתקנה שלאחר סיום אמירת התהלים יאמרו קדיש יתום.

ודלא כאותם "שפיץ חב"ד" הסבורים שאינם צריכים לבוא לאמירת תהלים, כיון
 שבאותה שעה עוסק הוא בלימוד החסידות, מייחד "ייחודים", או שאינו יודע בעצמו
 מה הוא עושה... ולכן אומר תהלים לעצמו, להיותו "מורם מעם"!... - לא כן היתה
 התקנה, אלא יש לומר את התהלים בציבור דוקא, יחד עם כל שאר בני¹⁸.

(מהתוועדות ש"פ בראשית תשכ"א)

עזבו את ענייני הכלל במקומם ובאו לרבי נגד הוראתו ומלבישים זאת באיצטלא של שפיץ חב"ד

דובר אודות אלו שבאו לכאן, שנוסף על ההוצאות הכספיות כו', יש כאלו שגם עזבו
 את ענייני הכלל שעוסקים בהם, ובפרט אלו שבהם תלויים הטף - תינוקות של בית
 רבן, מבלי לדאוג ל"ממלא- מקום" (נוסף לכך שגם כאשר משאירים ממלא-מקום,
 ואפילו טוב יותר ממנו, יש להסתפק אם כדאי הדבר),

ולמרות שהורו להם שלא יבואו - לא צייתו, והלבישו זאת באיצטלא של "שפיץ
 חב"ד"...

ומה שבאו ללמוד תורה וכו' - הרי התועלת שיקבלו בבואם לכאן מוטלת בספק, ואילו
 פעולתם במקומם היא בבחינת ודאי, וכבר נפסקה ההלכה ש"ברי ושמא ברי עדיף"¹⁹.

(מהתוועדות ש"פ האזינו תשכ"ב)

אברך שאפילו אינו משפיץ חב"ד גרם לחזרת ה'רש"י-שיחות'

בעת שכ"ק אדמו"ר מלך המשיח חזר לבאר בהתוועדות את פירוש רש"י עה"ת,
 אחרי ההפסק בזה למשך כמה שבועות לאחרי תום שנת האבילות על הרבנית חנה
 ע"ה, ביאר שסיבת חזרת הביאורים הייתה לאור טענה שקיבל על כך (הייתה זה
 פנייתו של ר' יוסף וולדמן, מתלמידי 'תורה ודעת' שהתקרבו לחב"ד שהיה לו קאך
 מיוחד ברש"י שיחות):

(18) תו"מ - סעיף ט.

(19) תו"מ - סעיף ד.

א יונגערמאן וואס איז אפילו ניט פון שפיץ חב"ד, טענה'ט ער אז מ'קאכט זיך אין די ביאורי רש"י'ס, און ס'איז נאך א געשמאקע זאך, ומכיוון שכן ימשיכו בביאורי הרש"י²⁰.

(מהתוועדות ש"פ שמות, כ"ג שבט, תשכ"ו)

דברי הרבי הצליחו לפעול ב"עזרת נשים" ועיקר הקושי הוא דווקא מצד האנשים כולל מהשפיץ חב"ד

כ"ק אדמו"ר שליט"א דיבר בארוכה אודות שלילת הלהיטות והרדיפה אחר עניני "מותרות" - שיש בזה איסור גם ע"פ שולחן-ערוך וקיצור שו"ע, ובפרט ע"פ המבואר בחסידות מה הם התוצאות שיכולים לבוא מעניני מותרות - באמרו, שזה משך כמה שנים שמדבר ומקוה לפעול (כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר, שכבר הצליח לפעול זאת ב"עזרת נשים"... ועיקר הקושי הוא מצד האנשים, כולל גם אלו שהם "שפיץ חב"ד"...)
לכל-הפחות בנוגע לשני ענינים:

(א) שטיח (הנקרא ברוסית: "קאָוויאַר") מקיר לקיר ("וואָל-טו-וואָל קאַרפּעט"),
שיהי' עשוי "מעור אחד"!

- בכלל צריך להיות הפסק בין רגל האדם, מין המדבר, לקרקע הארץ, שזהו ענינה של ריצפת הבית, אבל, יש כאלו שאינם מסתפקים בכך, אלא מוסיפים ומחשיבים את הרגל ל"יש" ו"מציאות" כ"כ עד שצריכים להניח "שטיח" על ריצפת הבית (ועד שקובעים ומחברים אותו לריצפת הבית באופן שנעשה חלק מהבית (דבר שנוגע לכמה דינים בשו"ע)), כדי שהרגל לא תדרוך על הריצפה...

(ב) מטבח מודרני, הנקרא "האַליוואוד קיטשען".

- במטבח, בית-התבשיל, יש גם פסולת וריחות רעים כו', כפי שמצינו גם בנוגע לביהמ"ק, שבגלל הריח שמצד הקרבנות כו', הי' צורך להקטיר קטורת כדי להטיב את הריח בביהמ"ק. וסדר הדברים ב"האַליוואוד" - עיר ואם בארצות-הברית ביחס לענינים של לעו"ז - שכל הכלים שבבית-התבשיל, גם הכלים שעשויים כדי להסיר את הפסולת, צריכים להיות משובחים ביותר, בצבע אחד וכו' - שזהו הלעו"ז דביהמ"ק שבו היו משתמשים בכלי זהב לפי ש"אין עניות במקום עשירות".

20) בית משיח גל' 946, ושם שנאמר בהתוועדות ש"פ שמות תשכ"ו (שאז התחדשו הביאורים ברש"י אחרי הפסק לכמה שבועות, כבפנים) אך אולי היה זה בהתוועדות ש"פ צו תשכ"ט (שאז הודיע על הפסקת הנוהג שמודיע מראש הפירש"י עליו ידבר), ועצ"ע.

ובכן: בשביל עניני מותרות אלו - שתכליתם היא כדי שיוכל להתפאר שיש לו שטיח ומטבח הכי יפים בכל השכונה - הרי הוא מבזבז ממון רב, שלא בערך ממה שנותן לצדקה, ולא עוד אלא שלוה סכומי כסף גדולים, ונעשה בעל-חוב גדול, "עבד לווה לאיש מלוה", ובגלל זה אין דעתו פנוי' לקבוע עתים לתורה, ללמוד ענין בתורה בעיון, כיון שמוחו טרוד לחשוב כיצד יוכל לסלק את החוב, או לקחת הלוואה נוספת...

כמו"כ דובר בנוגע לבזבזו כספים עבור חתונות, כולל גם מה שמערבים בזה את החתן והכלה, להתרוצץ בשביל ביגוד ורהיטים כו', לדאוג איזה סוג מרק יגישו בסעודת החתונה, וכיו"ב, בה בשעה שצריכים להתכונן לחופה באופן הראוי - ע"פ המבואר בספרי מוסר, ראשית חכמה וכיו"ב, ובספרי חסידות, כיצד צריכה להיות הנהגת החתן כו' - לא רק שיעור זמן של הילוך כ"ב אמה לפני חופתו, אלא במשך כמה זמן לפני כן! בסיום הדברים, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א, שהכוונה היא שלא ישאר בדיבור (ובמחשבה), אלא שיבואו הדברים למעשה בפועל,

- שזוהי הבחינה בכל דבר לידע אם הוא מצד הקדושה, או להיפך, מהיצה"ר, כפי שמתלבש ב"איצטלא של משי" (וע"ד הסיפור הידוע אודות הרה"צ ר' נחום מטשערנאָביל) -

ולא רק בנוגע לעצמו, אלא גם בנוגע להזולת, ובפרט בדורנו, דרא דעקבתא דמשיחא, שצריכה להיות הדגשה מיוחדת על הענין דהפצת המעיינות חוצה. וסיים בהלשון שנמצא ב"פדיון" שכתב כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בנוגע לאמירת חסידות: "יהי רצון שיפעלו הדברים בי ובהשומעים"²¹.

(מהתוועדות ש"פ בשלח, י"א שבט, תשכ"ד)

שלילת ה"מנהג" שנעשה אצל השפיץ חב"ד להסתכל על הרבי בשעת התפילה וכדומה

[וכאן המקום להעיר אודות ה"מנהג" שנעשה לאחרונה אצל "שפיץ חב"ד" (ועושים זאת באופן שכולם יראו שהם "שפיץ חב"ד"!...), שלא שיערו אבותינו - שצריכים להסתכל בפני מי ששמעו ממנו מאמר חסידות.

ישנו אמנם הענין ד"עיניך רואות את מוריך", אבל, מזה נעשה העיוות - להסתכל בפניו גם בזמנים אחרים, וכמו: בשעת הגבהת התורה, שאז צריכים להסתכל על הס"ת, או בשעה שהש"ץ אומר ברכת כהנים, שאז צריכים להסתכל על החזן. וכמו"כ

מסתכלים בפניו גם באמצע התפלה, וכדי שיוכל להסתכל - מתפלל בעל-פה, בחשבו שתפלה מתוך הסידור שייכת לעמי-הארץ, נשים או ילדים קטנים, אבל הוא מתפלל בעל-פה, למרות שע"ז מדלג תיבות או שורות, כל אחד "כיד ה' הטובה עליו"...

ובכן: הסתכלות כזו - נוסף לכך שבגללה לא מסתכלים היכן שצריך להסתכל ע"פ דין - הרי היא היפך דברי הגמרא הנ"ל שאסור להסתכל בפני נשיא.

ויתירה מזה - כפי שמצינו בירושלמי שההנהגה צריכה להיות באופן ד"ראוני נערים ונחבאו!"...

ובכל אופן - גם אם אינו מחוייב לידע דברי הירושלמי, אין לו להפגין "עם-הארצות" שאינו יודע דברי הגמרא הנ"ל - עם היותם בחלק האגדה שבתורה, שמושכת את הלב - שאסור להסתכל בפני נשיא²².

(מהתוועדות ש"פ מקץ תשכ"ז)

"שפיץ דשפיץ" שלא נוסעים לשליחות ומונחים בקריאת עיתון ושתיית "דזשוס" עד שלולי זאת לא יכולים להתפלל ולהתבונן לפני התפילה..

וכאן המקום להזכיר לטובה ולברכה את התלמידים השלוחים שנסעו מעבר לים כדי לעסוק בהפצת היהדות והפצת המעיינות, ועשו זאת מתוך שמחה וטוב לבב - שתהי' להם הצלחה מופלגה למעלה מדרך הטבע, ללא מדידות והגבלות כו'.

ולהעיר, שישנם כאלו שמתעקשים להישאר כאן דוקא, למרות שבהיותם כאן אינם עושים מאומה, "זיי ווערן צורייבן"... ומונחים בענינים של מה-בכך, ועוד למטה מזה; אילו היו נוסעים למקום אחר - היו עוסקים בהפצת היהדות והפצת המעיינות, ואילו בהיותם בברוקלין - אינם עושים מאומה, ומונחים בענינים של מה-בכך, ולדוגמא - כפי שנעשה המנהג אצל ה"שפיץ דשפיץ", שבכל יום צריכים לקרוא העיתון ולשתות "דזשוס" כו', וכל כך מוכרח הדבר, עד שלולי זאת אינם יכולים להתפלל, ועאכו"כ שלולי זאת אינם יכולים לעסוק בהתבוננות שקודם התפלה...

ולעומת זאת - השלוחים הנ"ל קיימו את הציווי "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך" כפשוטו ממש, ללא "פשט'לאך", מבלי הבט על כך שבהיותם שם צריכים להיטלטל ולהתייגע ("וואַלגערן זיך"), וללא קריאת עיתון ושתיית "דזשוס"!

ו"נערים פני זקנים ילבינו" - שכאשר יבוא המשיח, יהיו הם הראשונים שילכו לקראתו, והם יקחו עמהם ("זיי וועלן מיט-שלעפן מיט זיך") את השאר!

משיח לא יהי' מוכן לשמוע שום "קונצים", אלא ידרוש חשבון - "אלה פקודי המשכן": תרשום בפתק כמה חסידים עשית - על כמה יהודים פעלת שיהיו חסידים של הרבי, שילמדו חת"ת, ויבואו לומר כל התהלים בשבת מברכים!²³

(מהתוועדות ש"פ פקודי תשכ"ז)

דווקא יהודי פשוט שהתקרב לאחרונה לחסידות הביא כמה ביכלאך חסידות בשעה שהשפיץ חב"ד לא מוסרים את הביכלאך שאצלם..

ובענין זה יש לציין, שלפני יום הש"ק הגיעו לכאן כמה "ביכלאך" חסידות, ע"י יהודי שהוא לאו דוקא מ"שפיץ חב"ד", אלא רק לאחרונה התקרב ליהדות וחסידות; (כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר בבת שחוק): אינני יודע אם הוא מניח גם תפילין דר"ת, אבל עכשיו הוא יהודי שומר תומ"צ בכל הפרטים, ודוקא הוא הביא כו"כ ביכלאך חסידות ממדינתנו מלפנים, מתוך מסירת נפש כו'.

[ולהעיר מהמדובר כמ"פ בענין "שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבו גו" (על יסוד המבואר בתורה אור), שיש מעלה יתירה באנשים פשוטים שהם בבחי' "רגלי", בשנים או בלימוד ועבודת החסידות. ועד"ז בנדו"ד, שדוקא יהודי הנ"ל הביא את ה"ביכלאך", ואילו ה"ביכלאך" שנמצאים אצל "שפיץ חב"ד", לא הגיעו עדיין... ובכל אופן, אין זה נוגע לתוכן הענין שאודותיו ידובר עתה]²⁴.

(מהתוועדות ש"פ מסעי תשכ"ז)

"גניבה חסידית" הנובעת מישות וגאווה בשביל להיחשב כשפיץ חב"ד ושפיץ תמים

אבל אתה - אם הנהגה זו היתה אצלך מצד הקדושה, אזי לכל לראש היית מקיים מה שדורשים ממך - ללמוד נגלה וחסידות, וללמוד גם בזמנים שמחוץ לסדרי הישיבה, אבל לפועל, הנך מתעצל להתייגע בלימוד התורה, ואפילו בסדרי הישיבה אינך לומד; לא ש"ס (גם לא פעם אחת...) ואפילו לא קיצור שו"ע, לא תניא ולא מאמרי חסידות;

כאשר אתה נכנס ל"יחידות" ואומרים לך כך וכך, הנך רושם את הדברים ומבקש שאגי' את הרשימה שמא חסרה איזה תיבה, אבל לפועל אינך מקיים מאומה, וב"יחידות" של השנה הבאה הנך כותב - באדישות מוחלטת ("קאָלט-בלוטיקערהייט") - שלא עשית מאומה, אלא כיון שיש מנהג להיכנס ל"יחידות" ביום ההולדת, אין לך ברירה, ולכן

(23 תו"מ - סעיף יב - וראה שם ההמשך.

(24 תו"מ - סעיף טז.

אתה עושה "טובה" ונכנס ל"יחידות"...

וכיון שכן, הרי הנהגתך בענין הנ"ל היא (לא מצד הקדושה, אלא) מצד גאוה וישות - כדי שתוכל להתגאות ולספר (ולכתוב גם לאוסטרליא ולארץ ישראל) שאתה היחידי שיש לך "מאמר" זה, ורק אתה יודע מה דיבר פב"פ עם פב"פ ביום פלוני... ורק לך יש תמונות שאין למישהו אחר (משא"כ בנוגע ללימוד התורה בישיבה - הרי בשעה שיש מאה בחורים שיושבים ב"זאָל" ולומדים, לא ניכרת "מציאותו", שגם הוא יושב ולומד...), ובכך תחשב ל"שפיץ חב"ד", "שפיץ תמים"...

- מסופר אודות ר' אייזיק מהאָמיל שכתב פתקא שמבקש שרבינו הזקן יאמר מאמר חסידות, כיון שזה נוגע בנפשו ממש. אבל אתה - האם נוגע לך בנפש המאמר שגנבת, בה בשעה שלא עולה על דעתך ללמוד מאמר זה, כדי שתוכל לקיים מה שכתוב בו - שצריך להתפלל וללמוד נגלה וחסידות וכו'; זה לא מעניין אותך, אין לך זמן בשביל זה; יש לך זמן רק עבור ענינים של מה בכך, ועד לקריאת עיתונים... מתוך הרגשה ש"עולמך תראה בחיידך", יש לך עוה"ז ועוה"ב, ועליך רק לדאוג איזה "מכשיר" לרכוש מחר כדי שתוכל להצליח יותר בכל התעלולים הנ"ל.

רצונך להידמות לאברהם פאָריז?! - אברהם פאָריז-למד חסידות והי' "אָן אמת'ער חסידישער תמים", וכאשר "גנב" מאמרים - ידע הרבי מזה, ואמר: "תבוא עליו ברכה"... והוסיף, שהלואי היו עוד חסידים עושים כן!... אבל אתה בחור'ל - הנך אפרוח שלא נפקחו עיניו!...

מה קורה אתך?! במקום להתעסק עם ענינים הקשורים עם איסור גניבה כו' (שהרי מזה יכולה להיות יניקה ליצה"ר, שגניבה כזו עלולה להביא גם גניבה אחרת) - שמור את סדרי הישיבה ושב ולמד!²⁵

(מהתוועדות ש"פ במדבר תשכ"ט)

הנהגה שלא שערם אבותינו - נגשים בהתוועדות לקבל בקבוק משקה רק בשביל שאם לא יגש יאמרו שאינו חסיד, מקושר ושפיץ חב"ד...

[לאחרי שכו"כ מהמסובים נגשו אל כ"ק אדמו"ר שליט"א עם בקבוקי משקה ודיברו משך זמן בקשר לעניניהם הפרטיים - אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:]
כנראה שמצד הפרטים שוכחים לפעמים על העיקר (כנ"ל ס"א):
ישנם כמה אנשים פרטיים שהוצרכו לגשת באמצע ההתוועדות בשביל דבר המוכרח.

אבל, ישנם גם כאלו שמיד נפל בסברתם שגם הם צריכים לגשת; אם לא יראו שגם הוא ניגש עם בקבוק משקה, ואמר "לחיים" ג"פ, ודיבר דוקא באריכות (לחזור אותו דבר ג"פ), הרי זה סימן שהוא לא "חסיד", ועאכו"כ שאינו "מקושר", ועאכו"כ שאינו "שפיץ חב"ד"!... - כאילו זהו כל ענין ההתוועדות של י"ב-י"ג תמוז; צריכים אמנם גם את הענין של חיזוק התורה והיהדות בכל אתר ואתר לפי ענינו, אבל העיקר הוא - שכולם יראו שהם ניגשו ודיברו וכו'.

זוהי הנהגה ש"לא שערום אבותינו"! - כשיש הכרח אזי נגשים, אבל אין זה שייך להתוועדות. יכולים לשאול ע"י מכתב, או להיכנס בזמן הרגיל, שזהו גם זמן של "עת רצון"; אבל, התוועדות במעמד כמה עשרות בישראל, אינה מיועדת לכך שאיש פרטי ידבר באופן פרטי אודות ענין פרטי!

ויתירה מזה:

יש כאלו שאין להם שום סיבה לגשת, אבל חבירו מרמוז לו: ראה, פב"פ נגש, וא"כ מה אתה נופל ממנו?! למה אתה לא נגש?!... - אין לו על מה לדבר, אבל כשלוחצים אותו - אינו יכול להיות יוצא מן הכלל... ומוכרח גם הוא לגשת, ומתחיל לחשוב על מה לדבר - ענין שלא שייך לי"ב-י"ג תמוז, לא שייך אלי, ולא שייך גם אליו!... הוא מחפש איזה "קרוב", או איזה ענין שקרה לפני כמה שנים, או איזה ענין שיכול לקרות לאחרי כמה שנים... ובגלל זה צריכים לעמוד מסביב מאות יהודים ולהתעכב!...

וכאמור, כיון ששנים או שלשה עשו זאת, אזי באים אחרים ומעודדים ודוחפים איש את רעהו שגם הם יעשו כן; וכיון ש"המתפלל על חבירו הוא נענה תחילה", הנה לאחרי שהוא דחף את חבירו, ופלוני עלה ודיבר באריכות גדולה יותר ממי שדיבר לפניו, אזי "הוא נענה תחילה" - שבודאי צריך הוא בעצמו לגשת ולדבר, ובאריכות גדולה יותר, שהרי הוא לא יכול להיות פחות מה"מסובב" שלו! ובינתיים צריך כל הקהל להמתין!

רוב הענינים שניגשו לדבר אודותם - היו יכולים להתדבר או לכתוב אודותם בשבוע שעבר או בשבוע הבא, ורק חלק עשירי או פחות מזה הם ענינים שיש להם שייכות לי"ב-י"ג תמוז.

למה צריכה להיות הנהגה כזו בכל התוועדות?! בשביל מה?! ולמי יש תועלת מזה?! ובכלל - מהו הצורך במנהגים חדשים?! - הי' בעבר "עולם שלם" עם חסידים, חסידים גדולים וחסידים זקנים, שהאריכו בתפלה ובלימוד התורה ובקיום המצוות בהידור, ואז לא הי' כל ה"סדר" הלזה.

וזאת - לא בגלל שאז היו פחות ענינים שצריך לבקש עליהם... המצב כיום - לאחרי שהשי"ת ברך את בני"י בהרחבה כו' - הוא שלא בערך טוב יותר מכמו שהי' בעבר

בליטא או פולין!

ולא מדובר כאן בנוגע לחסרון ברוחניות!... - מכל אלו שניגשו לדבר, לא שאל אף אחד אודות מחשבה זרה בתפלה!... זהו מג' הענינים שאין אדם ניצול מהם בכל יום (כדאיטא בגמרא), כך, שקרה לו הדבר הלילה בתפלת מעריב, ואעפ"כ לא עלה על דעתו לשאול על זה; זה לא מפריע לו!...

אף אחד לא שאל אודות ענין רוחני; אף אחד לא שאל על המאמר - אף שיש כמה קושיות בזה; אף אחד לא שאל על הענינים שדובר אודותם בהתוועדות דשבת; לכאורה: לאחרי שדובר בשבת ענין שאינו מובן - איך הי' יכול לישון בלילה!?! בהזדמנות הראשונה הי' צריך לגשת ולשאול! - אף אחד לא חשב על זה!...

ובכן: בשלמא מי שמתנהג כן בגלל שאינו בקי בנגלה וחסידות - עליו אין קושיא; אבל מדובר אודות חסיד זקן, שגדל בין חסידים, ובידעו איך התנהגו בעבר, יודע שלא היתה הנהגה וסדר כזה; גם הוא צריך להתנהג כן!?!... אלא מאי, יש ענין שמעיק וכואב לו (ככל הענינים וההצדקות שבזה) - אזי תבוא עליו ברכה, ויוושע בכל המצטרך לו, אבל צריך להתחשב גם מה הי' מנהג חסידים במשך כל הדורות, כפי שזוכרים כולם!

אלא שכל אחד חושב שזהו ענין השייך למישהו אחר, ומה שנוגע בעיקר הוא - "מה יאמרו הבריות": לאחרי שניגשו שנים-שלשה אנשים, הנה אם הוא לא הי' הרביעי - אזי "שומו שמים"! אין ביכלתו לסבול זאת, ולכן צריך הוא להיות הרביעי שניגש!

[וכן הוא בשאר הענינים, ולדוגמא: כאשר אחד מעמיד "טייפ" - מיד עושים כן כל הבחורים; כאשר אחד "גונב" מאמר - צריכים כולם "לגנוב" מאמרים!].

ועוד זאת, שבנוגע לכל ענינים אלו [ועד"ז כשמדובר אודות אמירת "אמן יהא שמיה רבא", "ברוך הוא וברוך שמו", סדר בנגלה או בחסידות וכיו"ב] - הנה אע"פ שיש וועדים ומסדרים, "ועד המסדר" וכו' - אין איש שם על לב; יש רק אחד ויחיד שצריך לדאוג לכך!... ובכן: אינני יכול להיות "ממלא מקומו" של "ועד המסדר"! אין לי לא כח ולא זמן בשביל זה, ואין זה תפקידי! - בחמש דקות אלו הייתי יכול לדבר אודות ענין שיש בו איזה תוכן!... ומה גם שסוכ"ס הרי זה י"ג תמוז, ומדוע גם ביום כזה צריך אני לדבר אודות ענינים שגורמים כאב-לב ("האַרץ-ווייטאַג")!?!...

וכיון שאין לדבר סוף, וכבר אינני יודע מה לעשות - חשבתי אולי להפסיק לערוך התוועדויות... וכך יעסוק כל אחד בלימוד התורה וקיום המצוות בכרם שלו, וידעו, שהסדר ד"אל תקרי יְחִי" אלא יְחִי", הרי זה ענין של פולין, ולא הענין של חב"ד!²⁶

(מהתוועדות י"ג תמוז תשכ"ט)

"היינו כחולמים" דזמן הגלות - שמחד גיסא יכול לחשוב שהוא "חסיד" ו"שפיץ חב"ד" ולפתע תופס האיזה ענינים הוא נופל...

בנוגע לכללות זמן הגלות נאמר "שיר המעלות גו' היינו כחולמים", היינו, שמחד גיסא יכול לחשוב שהוא "חסיד" ו"שפיץ חב"ד"... ולפתע תופס ("ער כאַפּט זיך") שנפל לענינים כאלו שאינו מבין בכלל איך נפל שם!...

והעצה לזה, להתקשר עם נשיא הדור - רבותינו נשיאינו, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר - שהוא ה"ראש" של הדור, שע"ז נעשה הענין ד"מחי' חיים יתן לך חיים וכו'".²⁷

(מהתוועדות ש"פ משפטים תשל"ל)

שפיץ חב"ד שנמנע מלימוד ה"חסידישע פרשה" בטענה שצריך ללמוד הלקו"ש ובפועל אינו לומד את שניהם...

כבר עוררתי פעם על כך שבעבר הי' הסדר שבימי הש"ק היו לומדים תורה אור, ובשבועות הבאים - לקוטי תורה, או מאמרים השייכים לפרשת השבוע. אך מאז שהתחיל לצאת הלקו"ש, הרי זה נעשה הלימוד העיקרי של השבוע. - להיותו "שפיץ חב"ד", טוען הוא, שכיון שפב"פ הורה להדפיס זאת לשבוע זה, הרי זה סימן שזהו הלימוד ששייך לשבוע זה, כך, שבמשך כל השבוע חושב הוא שכיון שצריך ללמוד לקו"ש, שוב לא צריך ללמוד תורה אור ולקוטי תורה. - לפועל, גם הלקו"ש אינו לומד, אלא רק מעיף מבט בהשיחה בין מנחה לקבלת שבת...

ובכן: כיון שמתחילה עכשיו שנה חדשה - הנה מכאן ולהבא ילמדו המאמרים שבתו"א ובלקו"ת ושאר דרושים שמתחילים בפסוקי פרשת השבוע, וילמדו זאת באופן ד"הפך בה והפך בה דכולא בה", ולא יהי' זמן לכתובת מכתבים - לדאוג שלמישהו אחר יהי' לקו"ש... ושלום על ישראל. ומכאן ולהבא ידברו רק אודות דברים המשמחים בגשמיות וברוחניות.

ויה"ר שאזכה שאותם דברים שנתחדשו על ידי במשך עשרים שנה האחרונות שעדיין לא נתבטלו - ימשיכו להתקיים.²⁸

(מהתוועדות יום שמח"ת תשל"ב)

(27) תו"מ - סעיף יג.

(28) תו"מ - סעיף יג.

סיפור פשוט בתורה המהווה הוראה לא רק עבור שפיץ חב"ד ויחידי סגולה

ומכאן - הערה בענין הדורש תיקון יסודי במדינה זו:

דובר כמ"פ אודות דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר ש"עמוד הצדקה" הוא הענין שעליו עומדת ארצות-הברית, שכן, כמות הצדקה שניתנת בארה"ב היא "כנגד כולם" וכי, והנתינה היא באופן נעלה ביותר - מתוך הרחבה ומתוך מנוחה, שמחה וטוב לבב, ועבור הדברים הנכונים, ו"כדבעי לי' למיעבד".

אבל, אין זה מבטל את הצורך ב"שלשה עמודים" שעליהם "העולם עומד"; צדקה היא רק אחד מהם, ונוסף לזה יש צורך גם בתורה - "דברי תורה", ו"עבודה" - "דברי תשבחות", ש"תפלות במקום תמידים (עבודה) תקנום".

ולהעיר: חסידים מספרים שאדמו"ר האמצעי הרשה לעצמו ("זיך פאָרגינט") לומר שרצונו שכאשר שני אברכים נפגשים יחדיו, ידברו אודות יחודא עילאה. - כאן לא מדובר על ענין זה; אבל המדובר אודות דברי הגמרא הנ"ל במסכת מגילה - הרי זו הוראה לא רק עבור "שפיץ חב"ד"... יחידי סגולה, או מהדרין מן המהדרין; זהו סיפור פשוט בתורה, אלא שסיפור בתורה, מלשון הוראה, מהוה הוראה ברורה - שכאשר "ישראל אוכלין ושותין", אזי מיד "מתחילין בדברי תורה ובדברי תשבחות".

לאחרי כן, אם אתה רוצה לערוך "מגבית", ולהביא ראי' מהתורה, נגלה חסידות וקבלה - לבריאיות ("געזונטערהייט"), אבל לפני כן והעיקר - ש"מתחילין בדברי תורה ובדברי תשבחות", והיינו, שההתחלה והפתיחה לכל הענינים היא - שצריך להישמע דבר תורה, בנגלה ובחסידות ובשניהם גם יחד, ובמילא ישנם גם דברי תשבחות להקב"ה, ואז ישנה הצלחה שלא בערך בכל הענינים שלאחריהם, ונמשכת הצלחה גם בענינים שלפניהם.

וכאמור, הוראה זו אינה רק עבור יחידי סגולה, עבור חסידים מיוחדים וכיו"ב, אלא זוהי הוראה אפילו עבור אלו שבאים לסעודתו של אחשוורוש, ואפילו עבור אלו שהגמרא אומרת עליהם ש"נהנו מסעודתו של אותו רשע!"²⁹

(מהתוועדות פורים תשל"ב)

רושמי השיחות לא צ"ל שפיץ חב"ד ועליהם לצטט את הפסוקים ומארז"ל הנזכרים בהתוועדות כפי שבמקורם ולא כפי שחושבים ששמעו או אף אם באמת נאמר אחרת

ויש להוסיף ולהעיר שכללות השאלה הנ"ל אם הסיפור [שהובא אדם שנכנס בו רוח הבל, ועי"ז שלימדו זכות על הורגי הנביא זכרי', יצא הרוח הבל כו' שנתתקן ע"י הלימוד זכות] אירע אצל רבינו הזקן או המגיד מקוזניץ, אינה לפי רוח החסידות - כפי שהשיב פעם א' החסידים על השאלה אם מאמר מסויים נאמר ע"י אדמו"ר הזקן או ע"י אדמו"ר האמצעי או הצמח צדק, שאין נפק"מ בדבר; העיקר הוא שזהו דבר ה' ש"גילה סודו אל עבדיו הנביאים", ש"שכינה מדברת מתוך גרונו", כנתינתה מסיני, וא"כ למאי נפק"מ אם השכינה מדברת מתוך גרונו של אדמו"ר הזקן או מתוך גרונו של אדמו"ר האמצעי כו' עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו!...

אבל אעפ"כ מצינו בהנהת רבותינו נשיאנו, ובמיוחד אצל הצ"צ, שדייקו לומר כל דבר בשם אומרו, ורק אצל אדמו"ר האמצעי רואים דבר פלא שבדרך כלל אינו מביא דבר בשם אומרו, מלבד במקומות ספורים, כמדובר פעם בארוכה.

[במהלך הדברים נזכר גם אודות אלו שחוזרים ורושמים את השיחות ("ניט אום שבת גערעדט") ("כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר (בבת שחוק) שאלו שישנים ובכלל לא שומעים (ובמילא לא שומעים גם מה שאומרים עכשיו). - אי אפשר לבוא אליהם בטענות. המדובר הוא דוקא אודות אלו ששומעים וחוזרים עליהם ורושמים אותם כו'] שלא צריכים להיות "שפיץ חב"ד" ... - ולדייק לכתוב פסוק או מארז"ל בגמרא וכיו"ב כפי שנדמה להם ששמעו, או אפילו אם אכן נאמר בלשון זה (מאיזה סיבה שתהי' - אם מצד פליטת הפה, או בגלל שאין לומר פסוק שלם כלשונו וכיו"ב), אלא עליהם לבדוק תחילה מקור הדברים (ובפרט שבימינו נקל הדבר, כיון שישנם ספרי המפתחות וכו') ולכתבם בדיוק (כדי שהקורא לא יטעה לחשוב שכן היא הגירסא וכו').³⁰

(מהתוועדות ש"פ בראשית תשל"ה)

טענת השפיץ חב"ד נגד שמדברים נגלה בשבת והוא טוען שאין אלו דבריו שלו אלא הנהגת חסידים הראשונים

ובהקדמה: ס'זיינען דא אזוינע "שפיץ חב"ד" וואס האבן גע'טענה'ט, היתכן אז מ'רעדט ענינים פון נגלה בשבת און ער זאגט אז ער זאגט ניט קיין אייגענע זאך, נאר

אזוי איז געווען די הנהגה פון חסידים הראשונים וכו', איז במילא ניט שייך צו זאגן - היתכן אז מ'רעדט היתכן ענינים פון נגלה בשבת.

איז צום אלעס ערשטן דארף מען וויסן, אז דאס וואס מ'זאגט אז בשבת זאל מען לערנען נאר חסידות, רירט דאס אבער ניט אן די שיעורים הקבועים, ווי מ'האט דאס געזעהן לפועל.

והעיקר: ווען יענער וואלט געווען א איד וואס נוצט אויס יעדן מינוט פון שבת אויף לערנען חסידות, איז דא וועגן וואס צו רעדן.³¹

(מהתוועדות ש"פ ראה תשל"ז)

מטרתו הראשונה של מנהל כולל חב"ד היא לבוא בקשר ולחבר למוסד את אלו שמחוץ למעגל השפיץ חב"ד

מענה כ"ק אדמו"ר מה"מ לר' שלום דוכמאן - בהמשך למענה שקיבל בענין מינוי אברך מסויים לפתוח ולנהל משרד "כולל חב"ד" בארצה"ב - שנערכה אסיפת עסקנים בענין, והחליטו בנוגע לאיש אחר המתאים לזה ויש לו חוש בגיוס כספים:

3) יקבץ עוה"פ את כהנ"ל (או בטלפון) וידונו עוה"פ בשאלה הכי פשוטה: מטרת המנהל הראשונה לבוא בקשר עם אלה שמחוץ לשפיץ חב"ד, להמשיכם וכו' וגם על עסקני חב"ד שבניו יארק ומחוצה לה, להשפיע עליהם - במה ישפיע זה שאין לו כל נסיון ושם בצ"צ, מה ילמדו אותו אנשים שדנו בכבוד ראש בכ"ז ובאו לידי מסקנה ברורה שהוא המתאים והכי טוב להנ"ל, ולהיות ב"כ דכולל חב"ד שבאה"ק,

שינהל מו"מ עם אגוה"ר וכו' בשם הכולל וכו'. - ובטח יודיעני הטעם וההסברה דכאו"א מהנ"ל³²

(חלק ממענה מתשל"ט)

שפיץ חב"ד שלומד לעצמו במקום ללמד אחרים ולהשפיע עליהם

וואס דערפון האט מען די הוראה פאר יעדער משפיע און משפיעה, אז מ'דארף ניט ווארטן ביז דער תלמיד וועט אים ברענגען א גלאז טיי אדער א גלאז "דזשוס", און דערנאך זיך בעטן בא דעם משפיע אז ער זאל אים זאגן א חסידישן ווארט און ערשט נאך דערויף וואס דער משפיע וועט זיך אפרוהען, און קומען צו זיך, וועט ער אים

31) שיחות קודש - סעיף כא. וראה שם אריכות הדיבור בשלילת הטענה.

32) ליקוט מענות קודש - מילואים ח"ג ע' 201.

טאן א טובה און זאגן אים א חסידישן ווארט.

און אפילו ווען ער זאגט אים דעם ווארט. טראגט ער זיך ניט אראפ צו דעם תלמיד ווי א משפיע דארף זיך אראפטראגן נאר ער פארלאזט זיך אויף דעם אז וויבאלד דאס איז א חסידישער ווארט, איז א חסידישער ווארט ווערט קיינמאל ניט פארפאלן.

און דערנאך אז ער דערהערט וואס דער אלטער רבי האט געזאגט, אז איינער וואס וועט זיך האלטן אן דער קליאמקע, וועט קיינמאל ניט פארפאלן ווערן - דאדף ער שוין ניט אנקומען צו דעם חסידישן ווארט ווארט - ער נעמט יענעם און שפארט אים צו אויף דער קליאמקע, און ער לאזט אים דארטן שטעקן, פארלאזנדיק זיך אויף דעם ווארט פון דעם אלטן רבי'ן, און ער גייט שלאפן, שלאפן, אדער שפאצירן, און אויב ער איז גאר "שפיץ חב"ד" גייט ער לערנען מיט זיך אליין! -

דארף מען וויסן אז ניט דאס איז די כוונה פון רבותינו נשיאינו, די כוונה זייערע איז - אז מ'זאל גיין זוכן א תלמיד, און "תלמידים הרבה", און זיי איבערזאגן א ווארט פון דעם רבי'ן נ"ע, אדער פון כ"ק מו"ח אדמו"ר אדער א מאמר, אדער תניא.

. און דאס דארף מען אליין טאן, און ניט פארלאזן זיך אויף א שליח, "לא ע"י מלאך ולא ע"י שרף ולא ע"י שליח אני הוא ולא אחר" - ער אליין "בכבודו ובעצמו" גייט זוכן - א תלמיד אויף אים איבערגעבן א ווארט חסידות.

און בשעת ער גיט דאס אים איבער - טראגט ער זיך צו אים צו, ביז אז ער איז אינגאנצן איבערגעגעבן צו דעם מושפע.³³

(מהתוועדות ש"פ נשא תש"מ)

"שפיץ חב"ד יבואו אליך כנראה בטענות אודות ה"כתבה" אבל לי אין שום טענות ע"ז, ואדרבה, זה נתן לי הזדמנות לדבר ע"ז עוד שיחה..."

. . שפיץ חב"ד יבואו אליך כנראה בטענות אודות ה"כתבה" בנוגע להדמיון ד"שלום עכשיו", "קומניסטיים" ו"ערבים", למרגלים - שלא טוב כתבת וכו' אבל לי אין שום טענות ע"ז, ואדרבה, זה נתן לי הזדמנות לדבר ע"ז עוד שיחה, ושלא תכניס "תיקון טעות" על "הכתבה" הנ"ל, כ"א תכתוב כתבה חדשה בנוגע לזה, (כדי לתקן את מ"ש בהכתבה הנ"ל) מפני שאין ברצוני צו פארטשעפען זיך עם המרגלים ועם קרח, ושכולם ידעו שהרבי מליובאוויטש האט זיך פארטשעפעט עם המרגלים ועם קרח. בהזדמנות הקרובה אסביר ג"כ מדוע קוראים את הפרשה בשם "בלק".

בנוגע ל-100 שנה מיום ההולדת דכ"ק מו"ח אדמו"ר - צריך לקשר זה עם ילדים, וזה קשור עם שנה זו שהיא הכנה לשנת הקהל, והחידוש דשנת הקהל הוא - גם להקהל של "ספם", ושומעים את קריאת המלך, וזהו "מפי הגבורה". פרטים נוספים בנוגע להשתדלות בעל הגאולה עם תינוקות - עיין במאמר דפורים פ"ז, ובמאמר דג' תמוז רשנה היא,

כ"ק אד"ש סיפר: כ"ק מו"ח אדמו"ר כשישב בבית הסוהר אמר שרוצה לראות את נכדו, והסיבה שרוצה שהנכד יראה אותו בפעם האחרונה כשהוא עומד מאחורי סורגים. (הסיפור כבר הודפס), ומכאן רואים שהענין של י"ב תמוז קשור עם הילדים.

ישנם כאלו שחושבים שאני כבר כבשתי את העולם, וישנם שחושבים שאכבוש את העולם, וישנם שמפחדים שאכבוש את העולם, שלא יקשרו את הענין של 100 שנה עמי, אלא עם כ"ק מו"ח אדמו"ר.³⁴

(מיחידות בדר"ח תמוז תש"מ)

הנהגה בצניעות הנדרשת משפיץ חב"ד

דער ענין פון צניעות, איז שלא כדעת הטועים אז דאס איז נאר בא נשים, וואס "כל כבודה בת מלך פנימה", אבער צו מאנסביל האט עס קיין שייכות ניט - נאר דער ענין איז דא אויך בא מאנסביל ווי דער דין איז אין שו"ע, אז אויך ביי אנשים איז דא דער ענין הצניעות.

וואס דאס איז במיוחד נוגע צו באווארענען בימות הקיץ, ווארום בשעת עס קומט זמן הקיץ, און איינער פון "שפיץ חב"ד" פארט (אויך) צו א "באנגאלא קאלאני" טוט ער זיך דארטן אָן נאר מיט ממתנים "מכרנים ועד ירכיים", און מער גארניט! פונקט אזוי ווי עס שטייט בא כהנים.

וואס ווי עס זעט אויס (וואס דאס איז אויך א לימוד זכות אויף אים) ווייס ער ניט פון דעם דין אין שו"ע אז אויך ביי אנשים איז דא דער ענין הצניעות,

און דערצו טענה'ט ער: אזוי זיינען די כהנים אנגעטאן, מכנסים "ממתנים ועד ירכיים" און דאס שטייט אין תורה - וויל ער אויך אזוי גיין אנגעטאן!

כהנים אבער האבן געטראגן צו די מכנסים נאך לבושים, דער מעיל וכו' וואס די אנדערע לבושים האבן צוגעדעקט כל חלקי הגוף משא"כ ער טראגט נאר די מכנסים "ממתנים ועד ירכיים", און למטה פון די "ירכיים" גארניט, און למעלה פון די

(34) יחידות לר' גרשון בער יעקבסאן - הוספות לשיחו"ק. תוכן וכנראה שאינו מדויק.

"מתנים" - גארניט,

ונוסף לזה - די כהנים האבן זיך דערמיט ניט בארימט, ער אבער גייט און בארימט זיך דערמיט!

וואס צו מיר איז דערגאנגען א "פיקטשער" פון איינעם וואס גייט אזוי אנגעטאן, דלכאורה אז דו גייסט אזוי - וואס דארפסטו אבער אז מ'זאל פון דיר נעמען א "פיקטשער" ווי דו שטייסט אין דעם מעמד ומצב, און אזוי זאלסטו בלייבן לזכרון עולם, אז דיינע אייניקלעך זאלן קענען זעהן ווי דו ביסט אנגעטאן מיט מכנסים "ממתנים ועד ירכיים"!!

און ער מאכט דערפון אזא פרסום - ביז אז די פיקטשער איז צו מיר דערגאנגען.

ס'איז ניט וואס אימעצער האט געוואלט אויף אים מסר'ן, נאר אדרבה: מ'האט געוואלט באווייזן ווי עס פירט זיך דארטן בהידור: מזוזות אויף אלע טירן, נשים און אנשים באזונדער, ווי עס פאסט טאקע פאר שפיץ חב"ד כפשוט - גיב אין א קוק, זעה איך ווי ער, פלוני בן פלוני פון שפיץ חב"ד, זיצט אזוי אנגעטאן (וואס ביי מיר איז קיין ספק ניט אז דאס איז ער)!

וואס אזוי איז ער געגאנגען אנגעטאן תחת כיפת השמים, וכמובן ניט במקום וואו נשים האבן זיך געפונען, ווארום וואו עס זיינען דא נשים וועט ער ניט זיין אזוי אנגעטאן,

ועאכו"כ ניט בפני אשתו, ווארום די בעל-הבית'טע זיינע וואלט אים געבן מיט א טעלער איבערן קאפ!

בשעת ער געפינט זיך אבער ניט בביתו - גייט ער אזוי אנגעטאן, ווארום ער ווייס פשוט ניט אז צניעות איז דא אויך ביי אנשים.

וואס עס זיינען דא די הלכות ווי מ'דארף זיך פיין באופן של צניעות, נאר מגלה טפח וטפחיים, און ווי מ'דארף זיך פירן לפני זה ולאחרי זה.

און דא איז געווען א סאך מער דערפון, ווארום קומת אדם איז דאך ג' אמות בערך, און "ממתנים ועד ירכיים" אין א קארגע אמה קומט אויס אז דא איז געווען בגלוי צוויי אמות!³⁵

(מהתוועדות ש"פ תרומה תשמ"א)

אי אפשר לדבר בכלל עם שפיץ חב"ד להיות שמיד ששומעים משהו עושים מזה הלכה, רושמים זאת ברשימה ועוד מוסיפים פירוש מדילי'...

דערביי דארף מען באווארענען דאס וואס "שפיץ-חב"ד" זאגן, אז היות איך האב זיך געפירט און געהייסן זיך פירן מאכן ברכת החמה מיט די אלע פרטיס - איז דאך דאס זיכער בדיוק, און זיכער איז דער דין אזוי, און מ'מוז דאך זאגן אז כ"ק מו"ח אדמו"ר האט זיך געפירט ע"פ דין - איז דערפון גופא וואס איך האב זיך אזוי געפירט - א הוכחה אז כ"ק מו"ח אדמו"ר האט זיך אזוי געפירט אין שנת תרפ"ה.

ביז אז מ'האט פארשריבן אין א רשימה אז בשנת תרפ"ה האט כ"ק מו"ח אדמו"ר געמאכט ברכת החמה.

האב איך געפרעגט: פון וואנעט ווייסט מען אז כ"ק מו"ח אדמו"ר האט זיך אזוי געפירט? האט מען מיר געזאגט - וואס הייסט! וויבאלד אז איך האב זיך אזוי געפירט און געהייסן זיך אזוי פירן, און געזאגט אז דאס איז "מנהג חב"ד", איז א זיכערע זאך אז כ"ק מו"ח אדמו"ר האט זיך אזוי געפירט!

האב איך געפרעגט: אפילו אויב מ'וועט זאגן אז דו ביסט גערעכט מיט ריין חשבון - אבער פון וואנעט ווייסטו אז דענולט איז דער הימל ניט געווען פארוואלקנט אין פעטערבורג, וואו כ"ק מו"ח אדמו"ר האט זיך דעמולט געפונען, ובמילא האט ער ניט געקענט מאכן ברכת החמה אפילו אויב ער האט געוואלט!

פעטערבורג איז א שטאט אין רוסלאנד וואס געפינט זיך אין צפון, און ברכת החמה מאכט מען בסוף זמן החורף אין פעטערבורג, וואס דעמולט איז דארטן ע"פ טבע זמנים ווען ס'איז פארוואלקנט און מ'קען ניט זען די זון - איז אפשר דעמולט געווען פארוואלקנט און כ"ק מו"ח אדמו"ר האט ניט געקענט מאכן די ברכה!?

מיט "שפיץ-חב"ד" איז אבער ניט שייך צו שפארן זי - גלייך ווען זיי דערעהערן עפעס מאכן זיי דערפון א לימוד און א הלכה און מ'פארשרייבט דאס אין א רשימה און ער איז נאך מוסיף א פירוש מדילי', וואס אין דעם קען מען זיך בכלל ניט דינגען מיט אים; איז די איינציקע זאך וואס איך האב געקענט טאן דאס צו באווארענען איז ארויסנעמען פון דער רשימה אז כ"ק מו"ח אדמו"ר האט זיך אזוי געפירט בשנת תרפ"ה, און איך האב געזאגט אז בכדי צו מברר זיין ווי ס'איז געווען די הנהגה בא כ"ק מו"ח אדמו"ר בשנת תרפ"ה, דארף מען אויסגעפינען ביי איינעם וואס איז דעמויט געווען אין פעטערבורג און געזען וואס איז דארטן געווען אין בין דעמולט ניט געווען אין פעטערבורג - ווייס איך ניט ווי כ"ק מו"ח אדמו"ר האט זיך געפירט, אבער מ'דארף אויסגעפינען ביי איינעם וואס איז דארטן געוועט.

און אויב מ'הערט דאס נאר פון איינעם וואס זאגט אז ער האט געהערט פון אימעצן

ווי ס'איז געווען, אז כ"ק מו"ח אדמו"ר האט זיך אזוי געפירט, אבער ער אליין איז דערביי ניט געווען - איז דאס ווייטער קיין הוכחה ניט, ווארום עס קען זיין אז יענער האט דאס געהערט אזוי ווי מ'הערט דאס היינט פון "שפיץ-חב"ד", פון איינעם וואס האט משער געווען אז וויבאלד אזוי איז דער דין, האט כ"ק מו"ח אדמו"ר זי אזוי זיכער געפירט, ניט נעמענדיק אין חשבון טאמער איז אין פעטערבורג געווען פארוואלקנט!

און אויב עס וועט זיך אויסווייזן אז ס'איז דא איינער וואס איז דארטן געווען און זאגט אז כ"ק מו"ח אדמו"ר האט געמאכט די ברכה - איז תבוא עליו ברכה, און אפשר וועט ער קענען זאגן די פרטים ווי ס'איז דעמולט געווען וכו'.

ע"פ הנ"ל, אז איך האב ניט געוואוסט ווי איז געווען הנהגת כ"ק מו"ח אדמו"ר בנוגע צו ברכת החמה בשנת תרפ"ה, צי ער האט געמאכט די ברכה אדער ניט, ועאכו"כ ניט די פרטים שבדבר אויב ער האט עס יע געמאכט - איז פארשטאנדיק אז מ'קען ניט בויען אויף דעם וואס מ'האט גערעדט (און ווי מ'האט זיך געפירט) אין שנת תשי"ג,

ווארום איך האב ניט געוואוסט ווי די הנהגה איז געווען בשנת תרפ"ה, און איך בין דעמולט ניט געווען אין פעטערבורג, און איך האב זיך ניט געכאפט פרגען בא כ"ק מו"ח אדמו"ר ווי ס'איז געווען.³⁶

(מהתוועדות ש"פ בחוקותי תשמ"א)

איפה היו כל ה'שפיץ מקושרים' (כביכול) בעת שלתלמידות מוסד שעל שם אם הרבי לא היה מה לאכול?!

חלק ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לר' יעקב יהודה העכט מנהל מכון חנה שכתב - בהמשך להסרת שם אם המלכות מהמכון בהוראת הרבי - שרבים מטלפנים אליו לשאול ע"כ והוא לא אומר כמעט כלום אבל רואה שסו"ס יהיה מוכרח לספר על כל העגמת נפש של הרבי שהובילה להסרת שם המכון:

יכול לענותם - איפו הי' וכל שפיץ המקושרים, כביכול אלי, כשלא הי' להתלמידות תחי' מה לאכול במשך חדשים רבים? בכלל איני ביישן ויכול לענות בשמי.

(מענה מחול המועד פסח תשמ"ב)

סברותיהם המחוכמות של השפיץ חב"ד וה' יודע מה תהיה החלטתם...

מענה לא' מרבני אנ"ש על מכתבו - בקשר לתכנית שידור שיעור בס' התניא באנגלית שבשבילה הוקם ועד להתייעצות וגיבוש התכנית וכו' - , בו כתב את ההצעה שהועלתה שקטעים קשים לא יקראו מבפנים אלא ימסרו ויוסברו בעל פה:

הרבי סימן את התיבות: "לדלג את הלשון בפנים בספר התניא", וכתב:

(1) מופרך בהחלט.

(2) כנראה עלול שתבא הצעה שהשיעור (עכ"פ) הראשון ילומד ע"י סענאטאר גוי דווקא, ולמעט טרחות שפיץ חב"ד לדון באריכות על דבר זה, - וה' יודע מה תהי' החלטתם, שהרי ע"י הגוי יתוסף בחוצה, ובקיומו ז' מצוות דבני נח, הנני שולל "גם" את זה.

אולי יצרפו להוועד א פשוטן חסידישן איד שאינו עוסק בציבור ולא רב כו'³⁷.

(מענה מכ"ג אייר תשמ"ב)

בגלל שהוא שפיץ חסידות עם זקן לבן הוא מוכרח להביט כל התפילה על בשר ודם...

.במילא דארף ער זיין זהיר ניט פארפעלן קיין ווערטער, וואָס דערויף איז די באַוואַרעניש אויף קוקן אין

אַ סידור;

אפילו אַז ער קען אויף אויסווייניק, בפרט נאָך אַז ס'רעדט זיך וועגן "אשרי" - איז דאָך גאָר ניט שיין קוקן אין סידור; וואָס הייסט "אשרי" דארף ער קוקן אין אַ סידור?! ס'איז דאָך לא יאומן כי יסופר.... אָבער על כל פנים, אז בשעת ער זאָגט "אשרי" - געדענקט ער, אַז ער איז מתפלל להקב"ה. על אחת כמה וכמה אין שאר התפילות, ווען אסור להפסיק, על דרך זה אויך - אין חזרת הש"ץ.

וכאמור, אַז דאָס איז אפילו ווען דאָס איז תפילה ביחיד, אָדער בשנים - על אחת כמה וכמה תפילה בעשרה, ובציבור, מיטן גאַנצן שטורעם פון תפילת הציבור - אין לכאורה בפשטות הכי גמורה, אז מ'דארף ניט מסביר זיין אפילו אַ פיצל קינד, אַז דאָס דאָוונט ער פאַרן אויבערשטן, במילא דארף ער טראַכטן וועגן אויבערשטן.

אפילו אַז ער איז אַ תינוק, און ער האָט ניט קיין ידיעות אין סדר השתלשלות,

(37) ליקוט מענות תשמ"ב - מענה קנז.

אין ספירות וכיוצא בזה, אָבער "מתפלל לדעת זה התינוק" - ער דאוונט פֿאַרן אויבערשטן, במילא איז בפשטות הכי גמורה, אַז ער טראַכט וועגן דעם אויבערשטן. - ער קען ניט זען דעם אויבערשטן בעיני בשר; על כל פנים במחשבתו טראַכט ער. טראַכטן און מתבונן זיין און קוקן, און מיט עקשנות, ובלי הפסקה, אויף אַן אַנדער ענין - אין לכאורה האָט גאָר קיין אָרט ניט, אַז ס'זאל זײַן אַזאַ מציאות! ער איז דאָך ניט חס ושלום אַ צו-להכעיס'ניק, בפרט נאָך אַז ער זעט אַז אַלע זעען ווי ער פירט זיך, און אַלע זעען אַז ער דאוונט, און אַלע ווייסן וואָס דער פירוש המילות כפשוטו איז. וואָס איז געוואָרן דער סדר? אַז בשעת מיקומט זיך צוזאַמען לתפילה, שטעלט מען זיך אַוועק מיט עקשנות און מ'קוקט אויף אַ בשר ודם! סטייטש! דו זעסט דאָך דייע תלמידים און דייע מושפעים שטייען לעבן דיר, זעען אַז דו זאגסט "אשרי", דו גרייסט זיך צו שמונה-עשרה, הערסט חזרת הש"ץ - דאַרפסטו דאָך טראַכטן וועגן דעם אויבערשטן; וואָס זעט מען, וואָס קוקט ער, און וואָס טוט ער? - ער קוקט אין איין און איינציקע נקודה! במילא, אַז ער טוט אַזוי, איז דאָך במכל-שכן וקל וחומר אז יענער דאַרף טאָן אַזוי!

נאָך מערער - האָט מען דערפון געמאַכט "שפיץ"-חסידות, און וואָס די בארד איז ווייסער - טאָר ער ניט מפסיק זיין קיין איין רגע פון צו קוקן אויף אַ בשר ודם!

במילא, אַז איינער קומט צופאַרן מעבר לים, און גייט אריין אין דעם מנין און וויל זיך שטעלן דאוונען - איז די קא סלקא דעתך בפשטות: מ'דארף נעמען אַ סידור און טראַכטן "אשרי יושבי ביתך" איז דער טייטש, אַז יגליקלעך זיינען די וואָס זיי געפינען זיך אין דעם בית של הקבייה", וואָס דאָס איז דער יימקדש מעטי וואָס ער געפינט זיך אין בית הכנסת.

במילא איז י"בשפתיו דיבר" - ער זאָגט די ווערטער; חס ושלום ער וועט ניט איבערהיפערן קיין וואָרט; וואו קוקט ער און וואו איז ער זיך משתדל אויף ניט פֿאַרפעלן קיין רגע, און אַז אַלע ממנו יראו וכן יעשו? - קוקט ער אויף אַ בשר ודם!

און אַזוי גיט דאָס אַן מיום ליום ומתפילה לתפילה.³⁸

(מהתוועדות י"ג תשרי תשמ"ג)

"נס גדול הוא שעד עתה לא בא לזה - למרות הרעש שמקימים שפיץ חב"ד בזה "בסוד" "

זה מכו"כ חדשים שמרעישים ויותר מכאן ע"ד ההכרח דאחדות ישראל (ובהקדמת אהבת ישראל) ושלילת מחלוקת וכו', ושזהו ביטול סיבת הגלות, ובמילא נוגע ישירות

(38) הנחה מילולית עפ"י סרט ההקלטה - מ'שיחה יומית'. וראה שם המשך (והתחלת) הענין.

- להשים קץ לגלות ולהביא את הגאולה, וכל השתדלות האפשרית בזה מקדימה קץ הגלות, ובכ"ז חובת כאו"א הרוצה ומצפה לגאולה להשתדל (ולהזהר - מהפכו). [..]

פרסום החוברת הב' ואפילו דחוברת הא' - ה"ה במצב ההווה - פעולה הכי חזקה להגדיל מחלוקת, פירוד הלבבות וכו', ר"ל. (ונס גדול הוא שע"ע לא בא לזה - למרות הרעש שמקימים שפיץ חב"ד בזה "בסוד").

זה שכוונתם היא כו' - אין נפק"מ, כי נוגע התוצאות בפו"מ, שהן כנ"ל.

לסיכום - פעולתם הנ"ל ותוצאותי' מידיית: מחלוקת, פירוד הלבבות, היפך מהפצת אהבת ישראל, פאררייסען זיך עם רבבות מישראל, וכו', וכתוצאה מכ"ז - פארשלעפען קץ הגלות, ר"ל. וכו'.

ואין להאריך בדבר המבהיל. ומבהיל ג"כ שאין שמים לב כלל לכ"ז. [והמציאו תרופה - שידפיסו שזהו "לאנ"ש פנימי"! לא יאומן כי יסופר שאיש מבוגר יענה כהנ"ל!³⁹]

(מענה מכסלו תשמ"ג)

הקנאים והשפיצים טוענים נגד לימוד הלכות ביהב"-נגלה בשבת - למרות שאף הם רוצים את ביהמ"ק ב"נגלה" ובפועל שלזה דרוש הלימוד

טוענים נגד לימוד נגלה די "קנאים" און "שפיצין" טענה'ן דאך: ווי קען מען לערנען נגלה (הל' בית הבחירה) בשבת?! איז אויך זיי ווילן דאך דעם בית הבחירה בנגלה בפועל (בגאולה העתידה), און וואס ארפרבענגען דעם בית הבחירה בנגלה - איז דאס ע"י הלימוד בהל' בית הבחירה דוקא ע"פ נגלה.

ונוסף לזה: איז דאך ידוע אז רבותינו נשיאנו איז געווען דער סדר צו לערנען אויך נגלה בשבת. ניט אזויפיל בכמות ווי בימי השבוע, ווי שבת איז ענינה פנימיות פון אלע זאכן, עאכו"כ פנימיות פון תורה, אבער מ'האט אויך געלערנט נגלה. ואין כאן המקום להאריך בזה, וועט מען וויל רעדן אין הל' בית הבחירה ע"פ נגלה שלא לפי אריכות הדרושה.

(מהתוועדות ש"פ מטו"מ תשמ"ג)

איך אפשר להיות שפיץ חב"ד ע"י התנהגות היפך הוראת נשיא דורנו בתקנת המשקה?!

אמנם, מובן ופשוט שעניין זה צריך להיות עם ההגבלות הידועות שנקבעו ע"י נשיא דורנו ד' פעמים בלבד, ולא כוסות גדולות, כי אם ע"ד הרגיל, כידוע ומפורסם.

לדאבוננו, ישנם תלמידים שחושבים להיות "שפיץ חב"ד" עי"ז שיתנהגו היפך הוראה הנ"ל! הם מנצלים את העובדה שלומדים ב"תומכי- תמימים" כדי לעשות דבר שהוא היפך הוראת נשיא הדור! כיצד יתכן לחשוב שעניין זה יוסיף בהבנת החסידות וכיו"ב - כאשר יודעים שהנהגה זו היא היפך הוראת נשיא דורנו?!... אדרבה: הנהגה כזו אינה מביאה להתגברות על "חומר" הגוף, אלא אדרבה התגברות החומר, "חמור שונאך" - חומר הגוף!... ומה שישנו "משפיע" "משגיח" או "ראש ישיבה" שרואה זאת ואינו עושה מאומה למנוע את הדבר, אף שיודע שהנהגה זו היא היפך ציווי נשיא הרי הקושיא היא עליו!... ואם ישנו מישהו שכבר עושה "משהו" הנה במוצאי יו"ט שולח מכתב ל"770" ומודיע שאירע כך וכך, ומכיון שהוא לא יכול לעשות מאומה בנידון, לכן מודיע את העובדות! - אילו לא היית יכול לעשות מאומה בנידון דורנו -

לא היו מראים לך כל זה, ומכיון שבהשגחה פרטית ראית זאת, הרי זה סימן שתפקידך להעמיד תלמיד זה על דרך האמת, ולא להסתפק במשלוח "מכתב"!

ואין להאריך בדבר המבהיל.⁴⁰

(מהתוועדות ש"פ בלק תשד"מ)

"שפיץ יראי שמים" (כביכול) שרוצים לסמוך על הקב"ה בלי לעשות מאומה

ס'איז איינע פון די שווערסטע זאכן צו פועל'ן אויף א מענטשן, ובפרט אויף א בעל עסק, אז ווען עס קומט א זמן מסויים. בנדו"ד - "בין המצרים" וחודש מנחם-אב - זאל ער זיך אפרייסן פון די עסקים אין וועלכע ער ליגט, און ער זאל מרגיש זיין אז איצטער איז "בין המצרים".

ווייל ע"פ תורה דארף ביי אים זיין משאו ומתנו באמונה, וואס דער פירוש הפשוט בזה איז - נוסף צום פירוש אז ער איז "מאמין בחי העולמים וזורע" - אז ער ליגט פשוט אין דעם עסק און טוט אין דעם באמונה. ווארום וויבאלד אז ע"פ תורה איז "וברכך ה'א בכל אשר תעשה", דארף ביי אים זיין די עשי' בדרך הטבע. דעריבער טוט ער משאו ומתנו באמונה. אמת טאקע אז לאחרי ווי ער מאכט די כלי ע"י עשי' בטבע, איז "ברכת ה' היא תעשיר", אבער ביי אים דארף זיין דער "תעשה", ער דארף אין דעם טאן, און באופן פון עסק באמונה.

ניט ווי די וואס זיינען "שפיץ יראי שמים" (כביכול) און זאגן אז זיי וועלן גארניט טאן. זיי פארלאזן זיך אינגאנצן אויפן אויבערשטן!

ער וויל אפילו ניט טאן א מעשה ווי דער בעש"ט האט געטאן - כידוע דער סיפור מיטן בעש"ט, אז אמאל ווען ער האט זיך אין עפעס גענויטיקט, איז ער געגאנגען אין גאס און אנגעקלאפט ביי איינעם אין לאדן און איז גלייך אוועק. האט מען ביי אים געפרעגט - פארוואס איז ער אוועק נאכן אנקלאפן אויפן לאדן, ער האט געדארפט ווארטן ביז יענער וועט ארויסקומען און אים פרעגן וואס ווילסטו, און דער בעש"ט וואלט אים געזאגט וואס ער וויל. דערציילן חסידים אז דער בעש"ט האט געענטפערט: וויבאלד אז עס דארף זיין דער "בכל אשר תעשה", די כלי בטבע בעשי' אויף ברכת ה', האט ער געטאן אן עשי' - אנגעקלאפט אויפן לאדן און איז אוועק, און דער אויבערשטער וועט שוין דעמולט ממשיך זיין דעם ענין וועלכן ער דארף האבן!

וואס דאס איז אן עשי' לפי דרגת הבעש"ט, לפי דרגתו האט ער זיך אראפגעלאזט ממעמדו ומצבו און איז ארויס אין גאס און אנגעקלאפט אויף דעם לאדן פון א אידן, אדער א ניט-אידן (כ'ווייס ניט צי מ'ווייסט בדיוק צי דאס איז געווען א איד אדער א ניט-איד), און דאס איז א כלי מספיק אויף המשכת ברכת ה'.

אבער עס זיינען דא אזוינע וואס ווילן אפילו אזא עשי' ניט טאן! . . .

זאגט מען זיי: אויב ער איז א בעל עסק דארף ביי אים זיין ע"פ תורה עסק במשא ומתנו באמונה און אמאל דארף ער ארויספארן למקומות אחרים, ווי בא די וואס זיינען פון קו פון זבולון, וואס "זבולון לחוף הים ישכון ויוצא לפרקמטיא בספינות ומשתכר", און ער דארף האבן צוטאן מיט תגרי לוד (בלשון הגמרא) וכיו"ב, וואס בפשטות איז דאס כולל אויך ניט-אידן. עס מוז זיין דער "בכל אשר תעשה", ער מוז טאן אן עשי', און אן עשי' כפשוטה (בא יששכר מאנט מען עשי' בתורה, ד. ה. לאסוקי שמעתא אליבא דהילכתא, אבער בא זבולון מאנט מען עשי' כפשוטה), און ניט נאר אן עשי', נאר התעסקות בזה באמונה.

מ'מאנט נאר ביי אים אז דאס זאל זיין "בלא לב ולב" - ער זאל זיך טאקע מתעסק זיין במשא ומתנו באמונה, אבער דאס זאל זיין נאר "יגיע כפיך", עסק ביד וברגל דוקא, אבער ניט יגיעת הלב, ועאכו"כ ניט יגיעת המוח והשכל, וואס יגיעת הלב והשכל שלו דארף זיין אין תומ"צ.⁴¹

(מהתוועדות ש"פ מסעי תשד"מ)

אין צורך ב"עזר" של השפיץ חב"ד בהוספת פירושים ורמזים והלואי שלא יפעלו היפך העזר...

ויש להוסיף בזה, שאע"פ שהתואר "שליח", נתינת המשקה, וכל האמור לעיל אודות ענין השליחות, נאמר רק בנוגע לחלק מהקהל הנמצא כאן - הנה באמת לאמיתו צריכים כולם לדעת שכאו"א מאתנו וכולם יחדיו, בתוככי כלל ישראל, הם "שלוחים" של נשיא דורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר! שכן, מאז שנתמנה לנשיא הדור, נעשו כל היהודים שבדור זה עבדיו ושלוחיו, שהרי "הנשיא הוא הכל"!

ומוכן, שמכיון שנעשה שלוחו של נשיא הדור - שוב אין הדבר ניתן לשינוי, כשם שהיותו יהודי הוא דבר שנשאר לעד ולעולמי עולמים!! - לא משנה כיצד היא הנהגתו בפועל, אם הוא ממלא את השליחות או להיפך, רחמנא ליצלן, כן מציית או לא מציית, בשוגג או באופן גרוע מזה כו' - אינו יכול לשנות את מציאותו שנעשה עבדו של נשיא הדור, דבר שמלכתחילה לא הי' בידו ולא היתה לו ברירה על כך - מכיון שנשיא הדור נתמנה ע"י האחד ומיוחד שבעולם - הקב"ה, אשר מינה את הנשיא הראשון, משה רבינו, רעיא מהימנא, ואח"כ - אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא, עד לנשיא דורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר!

- מבקש הנני את "שפיץ חב"ד" שלא יעשו "שטויות" להוסיף בדברי פירושים ורמזים, שכוונתי היתה כך וכך - "דאָס וואָס איך מיינ זאָג איך", ואין צורך בעזר שלהם בזה, הלואי לא יפעלו היפך העזר... ולכן חוזר הנני ומדגיש עוד הפעם: כאו"א הוא שליח של נשיא דורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, אשר הוא השליח של נשיא העולם, ע"י משה רבינו - רעיא מהימנא הראשון, עד לרעיא מהימנא דדורנו זה, כ"ק מו"ח אדמו"ר! -

וכל החילוק אינו אלא שישנם כאלו שזכו וקלטו זאת ("דערהערט דאָס") מיד, ובמילא התנהגו מלכתחילה באופן המתאים; וישנם כאלו שאצלם לקח הדבר משך זמן; ועד שישנם כאלו שהם ע"ד ובדוגמת ה"צפרניים" (כמבואר בתניא), אשר גם הם מהווים חלק מהגוף!

ויה"ר ש"יערה עליהם רוח ממרום" שיקלטו מהי מציאותם האמיתית, ואז יתחילו מיד להתנהג באופן המתאים לכך, כידוע הפתגם ש"פיקח" אינו דוחה למחר מה שיכול לעשות היום, ולכן, מתחיל מיד היום, כדי שיום זה לא ילך לאיבוד!⁴²

(משיחת יום א', כ"א מנחם, אב תשד"מ)

שפיץ חב"ד לא יוסיפו רמזים ופשט'לעך בדברי הרבי

נוסף להאמור לעיל - קומט צו נאך אן ענין חדש בשנה זו:

די ראשי תיבות - וואס דער לימוד פון ראשי תיבות איז מן התורה - פון שנה זו שנת ה'תשמ"ה, איז:

. . ת' - תהא, ש' - שנת, מ' - מלך, ה' - המשיח.

והביאור בזה:

ס'איז מבואר אין דעם מכתב הידוע פון דעם רבי'ן (מוהרש"ב) נ"ע אז משיח ווערט אנגערופן מיט כמה תוארים: "דוד", "בן דוד", "בית דוד", ווי אין רמב"ם "אם יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה כו' ויכוף כל ישראל כו'". ועד"ז ווערט ער אמאל אנגערופן בשם "מלך" - "מלך המשיח". וי"ל דעם אויפטו אין "מלך המשיח" - דאס וואס "אין מלך בלא עם", און "מלכותו ברצון קבלו עליהם".

. . וכאן המקום להעיר:

מ'זאל ניט זיין פון "שפיץ חב"ד" און אנהויבן טייטשן רמזים און פשט'לעך - א זאך וואס איז בפירוש היפך רצון רבותינו נשיאינו, און א זאך דורך וועלכע מ'קען אפהאלטן אידן פון לערנען חסידות, און מ'האט דורך דעם שוין אפגעהאלטן בפועל א תלמיד פון לערנען חסידות!...

אין די זאכן דארף מען זיך פארלאזן אויפן אויבערשטן, און אליין דארף מען לערנען מאמרי חסידות, און ווען ער האט מיט זיך ניט קיין מאמר "אונטערן האנט" דארף אויף אים זיין ניכר אז ער טראכט חסידות, און בשעת מ'פרעגט אים א שאלה אין חסידות, דארף ער וויסן וואס צו ענטפערן באופן ש"ברור לך כאחותך כו'", אזוי אז עס זאל זיין "וזאת הברכה" - מראה באצבעו אויף אים ואומר - אט איז א חסיד, ווייל ער ליגט אין חסידות באופן אז כל מעיינו בו.

און די טענה אז ער האלט ניט דערביי - האט עס דער רמב"ם שוין באווארנט מיט זיין פס"ד הידוע, אז יעדער איד "רוצה הוא לעשות כל המצות כו'", ער וויל באמת מקיים זיין רצון ה', נאר אמאל קען זיין אז יצרו הוא שתקפו", דעריבער דארף מען נאר האבן אז מ'זאל אראפבלאזן די "דאָסט" (אבק) וואס האט זיך אנגעקליבן אויף רצונו האמיתי⁴³.

(משיחת ליל א' דסוכות תשמ"ה)

אלו שמפני שמחשיבים את עצמם כשפיץ חב"ד לא מקבלים את ההערות על מעשיהם הבלתי רצויים

כאן המקום להזכיר אודות ענין בלתי-רצוי הדורש תיקון, ומכיון שנמצאים בשמח"ת - בודאי לא יזיק הדבר ח"ו לאף א' כי אם התועלת והתיקון שבדבר:

ישנם "שפיץ-חב"ד" החושבים שהם אלו שיודעים מה צריכים לעשות וכיצד צריכים להתנהג. וכל אלו שמסביבם, שמנסים להעיר להם לפעמים שעושים דבר בלתי-רצוי - אין הדבר מועיל להם כלל, בחשבם מי הם אלו שיכולים להעיר להם, בה בשעה שאף א' מהם אינו מגיע לדרגתם, שהרי הם "שפיץ-חב"ד"!...

כוונת הדברים - לאלו שכתוצאה מדיבורים שלהם, עניני דפוס שהדפיסו, או ניגונים וכו', גרמו לרחק עשרות יהודים מתורת הבעש"ט, לימוד החסידות והנהגה בדרכי החסידות. ולא עוד אלא אפילו יהודים שכבר התחילו ללמוד חסידות - הפסיקו ללמוד, כתוצאה מפעולותיהם של אלו, לא רק שפעולות אלו אינם מביאות לקירוב רחוקים, אלא אדרבה, עי"ז מרחקים את אלו שכבר התחילו להתקרב!

וגם כאשר מלבישים זאת באיצטלא דקדושה, "מיט א זיידענע זופיצע מיט א גארטל דערצו" ... אין זה משנה כלל את העובדה שעי"ז הרחיקו יהודים מתורת החסידות, עם כל התוצאות שבדבר, שכל זה רובץ על אחריותם!...

רצונך לנגן ניגון חסידי - ישנם ניגונים רבים! רצונך לדבי דברי חסידות, להפיץ עניני חסידות - ישנו ריבוי עצום של דברי חסידות, לך בדרך שסללו לנו רבותינו נשיאינו! אף א' אינו זקוק ל"חידושים" שלך, שהתועלת היחידה שבהם היא - מחלוקת חדשה נגד הבעש"ט ואדמו"ר הזקן, רחמנא ליצלן, שב ולמד חסידות - מאמרי עבודה, והעיקר - שהמאמר ילמד אותך..

ולכן. להוי ידוע שכל מי שממשיך בפעולות אלו - הרי הוא מנגד ולוחם נגד חסידות חב"ד. נגד נשיא דורנו, הבעש"ט, עד מלכא משיחא... שרוצה וחפץ לבוא, אלא שממתין עד שיוסיפו בהפצת המעיינות חוצה, ואילו הוא - מרחק יהודים מתורת החסידות, רחמנא ליצלן!⁴⁴

(מהתוועדות ש"פ בראשית תשמ"ה)

החשש שהשפיץ חב"ד יוציאו את דברי הרבי מהקשרם ויפרסמו לפיהם פסק הלכה חדש...

ולכן, מכיון שבנדו"ד מדובר אודות סיום הרמב"ם - הרי זה ע"ד הענין ד"באתרא דרב הוי", ובאתרי' דהרמב"ם אין קס"ד לעניני אבילות לפני ר"ח אב.

חוששני שיהיו "שפיץ חב"ד" שיכריזו ויפרסמו בכל העולם כולו שאין להחמיר בדינים דג' השבועות אלא מר"ח אב ואילך. ובכן, מובן וגם פשוט שבנוגע למעשה בפועל יש להתנהג כפס"ד הרמ"א שמחמירים בכל ענינים אלו מ"ז תמוז ואילך, וכידוע הפתגם והרמז - ע"ד הצחות - דכתיב "ובני ישראל יוצאים ביד רמה", א"ת "רמה" אלא "רמ"א"; אמנם, המדובר לעיל הוא בנוגע לשמחה הקשורה עם "גמרה של תורה", דבר המותר לכל הדעות, ובזה מוסיפים - להמתקת הענין שבנוגע ל"סיום" הרמב"ם ישנה הדגשה נוספת בדבר, שכן, לדעת הרמב"ם אין מקום לענין של אבילות לפני ר"ח אב.⁴⁵

(מהתוועדות ש"פ פנחס תשמ"ה)

קודם שיזהרו מדיבור של חולין בשבת ואח"כ יחשבו על להזהר מלימוד נגלה בשבת

ישנם כאלו שמכנים את עצמם בשם "שפיץ חב"ד", וטוענים, היתכן ללמוד "נגלה" ביום השבת!?!...

ובכן, ידוע הכלל ש"אין כח ביד חכמים לאסור דבר שפירשה התורה בפירוש להיתר". ובנדו"ד: מפורש בכתבי האריז"ל אודות אופן לימודו של האריז"ל, ש"הי' מעיין ו' דרכים בהלכה כנגד ו' ימי המעשה, וא' על דרך הסוד כנגד יום השבת", ומזה מובן, שביום השבת הי' לומד ו' דרכים ע"ד הסוד, וא' ע"ד ההלכה. וכמו כן ידועה צוואתו של אדמו"ר מהר"ש אודות אופן הלימוד ביום השבת - "ב' שלישים בנסתר ושליש בנגלה".

ו"מעשה רב" - הנהגת רבותינו נשיאינו, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שגם ביום השבת הי' לומד את כל השיעורים הקבועים, הן בחסידות והן בנגלה - שיעורים שהוסיף בהם משנה לשנה. ולא עוד, אלא שגם ביום הכיפורים הי' לומד שיעורים קבועים אלו, כולל השיעורים בנגלה, ויש אומרים שזמן הלימוד הי' בהפסקה שבין מוסף למנחה. - לא שמעתי זאת מכ"ק מו"ח אדמו"ר בפירוש, ובמילא, הרי זה בגדר ספק, אבל אעפ"כ, כל מי שיפתור את הספק באופן חיובי - תבוא עליו ברכה.

ונוסף לזה: בסדר התפלה דכל יום ויום, כולל יום השבת - ישנו לימוד עניינים בנגלה דתורה, החל מהמשנה וברייתא דפאה, "אלו דברים שאין להם שיעור", עד לפרק "איזהו מקומן של זבחים", אשר, לכל לראש ישנו הפירוש הפשוט שבדבר - נגלה דתורה, ובהכרח ללמוד זאת באופן של הבנה והשגה דוקא, שכן, בתושבע"פ אינו יוצא י"ח אם אינו מבין מה שלומד.

ועוד - וגם זה עיקר: לפני שנזהר בלימוד ודיבור בעניני נגלה דתורה - יזהר לכל לראש מדיבור של חולין... "שלא יהא דיבורך של שבת כדיבורך של חול [שכן, למרות שאיסור זה אינו אלא מדברי סופרים, הרי מבואר הדבר הן בנגלה דתורה והן בפנימיות התורה, שצריך להיות שביטה מדיבורים גשמיים כמו ששבת ה' מיו"ד מאמרות שבהם נבראו שמים וארץ גשמיים וכו']", וכל זה - לא רק בנוגע לדיבור בפרהסיא ובפומבי, באופן של צעקה כו', אלא גם בנוגע לדיבור עם בני ביתו, ואפילו בינו לבין עצמו!... בנוגע לענין של מעשה בפועל - הרי בודאי ש"כל ישראל בחזקת כשרות", אבל בנוגע לדיבור - דרושה עדיין זהירות מדיבור בעניני הרשות כו'. ובכן, יזהר תחילה שלא לדבר ביום השבת בדברי הרשות, ואח"כ יחשוב על הזהירות מלימוד ודיבור בעניני נגלה דתורה!...

ובכל אופן, אם רצונו דוקא להקפיד על מנהגים של "שפיץ חב"ד" - יכול להקפיד ולהזהר בכל הענינים, כולל בענין זה גופא; אבל בתנאי שהדבר לא יגרע ח"ו בלימוד השיעורים הקבועים (גם) בנגלה דתורה, ובפרט שיעור קבוע שנהג בו שלשה פעמים כו'.⁴⁶

(משיחת ליל שבת, ו' דסוכות, תשמ"ו)

"השפיץ חב"ד'ניקעס" עלולים להניח כל עסקם על הצד ולשלוח ולעסוק רק בשליחת עשרות מכתבים על הציפייה לגאולה...

איז בשעת ער וועט אנשרייבן צו צען אידן, אויף וועלכע ס'איז ביי אים אַ ספק צי זיי ווייסן דערפון, און וועט דאָרט אַרײַנלייגן; ער וועט זאָגן, אַז ער זאָגט גאָרניט משלו - ער וויל דאָ מערניט ווי מעתיק זיין אָט דאָס וואָס ס'האט געשריבן אין גדול בישראל, אַ צווייטער גדול בישראל, ותבוא עליו ברכה מכל הברכות האמורות בפרשה, אין תורה-שבכתב און אין תורה שבעל-פה, - ער דאָרף אויף דערויף ניט חתמ'ענען, קיינע ענינים ניט.

און טאָן אַזוי צו צען אידן - וועט דאָס אַנקומען צו אַ רבוי אידן.

מ'האָט דאָך אָבער צוטאָן אויך מיט די וואָס רופן זיך אָן "שפיץ-חב"ד'ניקעס" - איז דאָך רעכט זיי זאָלן אָפלייגן אַלע זייערע זאכן, בפרט נאָך אַז דאָס האָט זיך גערעדט אין אַ בית-הכנסת ובית המדרש, און מ'וועט אָנהויבן גלייך - אָדער היינט ביינאכט אָדער מאָרגן אינדערפרי - שרייבן יעדערער צו צענדליקער און צענדליקער אידן!
איז גענוג, אַז מ'וועט אנשרייבן יעדערער מערניט ווי צו צען אידן! דערנאָך, אויב ער האָט זמן פנוי - איז זעץ זיך לערנען תורה.

וואָס וועט זיין מיט די אַנדערע צען אידן צו וועלכע ער האָט ניט געשריבן? - וועט דאָס שרייבן אַ צווייטער איד! - איינער פון די צען צו וועמען דו וועסט דאָס שרייבן. וואָרום דו וועסט אים שרייבן בדרכי נועם ובדרכי שלום, און ווינטשן אים אַלע גוטע זאכן, און דו מאַנסט פון אים קיין זאך ניט, און דו מאַנסט ביי אים ניט קיין דין וחשבון, און דו מאַנסט אים ביי אים קיין קבלת מרות, און דו שרייבט אפילו ניט קיין צוריק-אַדרעס, ביזט אים מערניט ווי מציע, אַז ער קען האָבן אַ זכות אנשרייבן צו נאָך צען אידן כך וכך.

וכאמור, מיט דער הגבלה, אז יעדערער זאָל שרייבן מערניט ווי צו צען, אָבער צו צען זאל ער שרייבן, און שרייבן מערניט ווי בדרכי נועם ובדרכי שלום.⁴⁷

(מהתוועדות ליל ז' חשון תשמ"ו)

הענקת שטר נוסף בשביל השפיץ חב"ד שירצו לשמור את השטר של הרבי ולא להשתמש בו

כ"ק אדמו"ר שליט"א שאל את ר"י קרינסקי, כמה שלוחים ישנם, וענה מאה, ושאלו מי משלם הוצאות הנסיעה, וענה שזהו על החשבון הפרטי, ואמר כ"ק אד"ש שהוא יתן לכ"א 100 דולר ושאלו "וההוצאות כאן?" (חלקו להם תיקים וכד') וענה שכ"א מהם נתן 100 דולר ע"ז, ואמר אד"ש אם כך יתן עוד 100 (ז"א ס"ה 200 דולר).

אד"ש נתן בהוספה ל200 דולר עוד דולר באומרו (לר"י קרינסקי): מכיוון שיהיו שפיץ חב"ד שירצו להחזיק ה-200 דולר ולא להשתמש לכן נותן עוד דולר שאת זה יחזיקו⁴⁸...

(יומן מימי כינוס השלוחים תשמ"ו)

(47) הנחה מילולית עפ"י סרט ההקלטה - מ'שיחה יומית'.

(48) מכתבי משה ששונקין.

בעקבות ביאור הרבי פירשו את סיפור הגמרא על רבה ור' זירא שלא כפשוטו, היפך משמעות השקו"ט בראשונים ובאחרונים

בנוגע לסיפור הגמרא "קם רבה שחטי' לר' זירא", נתבאר, שזהו"ע ד"כלות הנפש", ע"ד שמצינו בפרשת השבוע (כפתגם אדה"ז שצריכים לחיות עם הזמן) בנוגע למיתת נדב ואביהוא, "בקרבתם לפני ה' וימותו", שכלתה נפשם כו' [שכן, רק לאחרי מאורע זה נאמר הציווי ד"שתויי יין, שענינו בעבודה הרוחנית - שלילת הענין דכלות הנפש ע"י מצב של שכרות ביין שבתורה, אבל לפנ"ז ה' זה סדר בעבודה, ואדרבה - עבודה נעלית ביותר, "בקרובי אקדש", "הם גדולים ממני וממך"], ועד"ז בנוגע לסיפור אודות רבינו הזקן ור' אברהם המלאך שכמעט הגיע לכלות הנפש כו'.

ומזה נתעורר קס"ד אצל אלה שהם "שפיץ חב"ד" (ואולי להיפך...) שפירוש הסיפור דרבה ור' זירא אינו אלא עניין של כלות הנפש, ותו לא מידי. ובכן, אם דבר זה לא הובהר כל צרכו, הרי זה אך ורק מרוב הפשיטות שבדבר, שלא מצאתי לנכון שיש צורך להבהיר דבר הכי פשוט: הסיפור אודות סעודת פורים שערכו רבה ור' זירא כו' - בודאי אינו יוצא - מידי פשוטו, היינו, סעודה גשמית כפשוטה, ושתיית יין גשמי כפשוטו, עד לאופן של "איבסום" כפשוטו. וראי' לדבר מהשקו"ט בדברי הראשונים והאחרונים בנוגע לדין ד"מחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע" בקשר ובשייכות לסיפור דרבה ור' זירא, שמזה מוכח, ללא כל ספק, שהמדובר אודות שתיית יין (עד למצב של שכרות) כפשוטו.

וכמו כן בנוגע ל"שחטי'" - שמדובר אודות מצב של סילוק הנפש מהגוף כפשוטו (לא רק חלישות או התעלפות כו'), אלא, שאין הכוונה לשחיטה בסכין ח"ו, כי אם, ע"י שתיית יין וכו', כפי שמצינו דוגמתו ברוחניות, אבל, התוצאה היא בשה - מצב של סילוק הנפש מהגוף כפשוטו.⁴⁹

(מהתוועדות י"ג ניסן תשמ"ו)

מוכרחני למחות על הנהגתם משום שמתקראים שפיץ חב"ד ומטרתם כביכול להגן על כבודי

ומזה באו לענין נוסף - "מצוה גוררת מצוה וכו': אותו יהודי שקראוהו לעלי' דעשה"ד - יהודי שאינו דר בשכונה זו, ואין לו שייכות לכל המתרחש - ישנם כאלה (כפי שכתבו לי) שמציקים לו ומצערים אותו על כך שעלה לתורה! ובכן, מלבד

ההבהלה בעצם העניין דגרימת צער ליהודי, הרי, בנדו"ד ניתוסף גם עניין של "עם הארצות": ע"פ דין תורה - כשקוראים יהודי לעלות לתורה, חייב לעלות לתורה, ואסור לו להתעכב רגע מיותר, ועאכו"כ לעשות חשבונות אם לעלות אם לאו, היפך כבוד התורה. ולכן, אלה שגרמו צער לאותו יהודי שקיים את ציווי הקב"ה בתורתו ועלה כשקראוהו לתורה - הרי, מלבד חומרת המעשה דגרימת צער ליהודי, יש כאן "עם הארצות" גדולה, שאינם יודעים דין הכי פשוט!

ואין צורך להאריך בביאור הדבר - שהרי זה מובן ופשוט לכל, אפילו לאינו יהודי, שגם הוא מבין בפשטות שכשקוראים מישהו בשמו לעלות לס"ת של הקב"ה, אסור לו לסרב לעלות, תהי' הסיבה לכך איזו שתהי'.

וגם על ענין זה מוכרחני למחות - מכיון שעושים זאת אלה הקוראים לעצמם "שפיץ חב"ד", שמטרתם, כביכול, להגן על כבודי... מכיון שהדבר אירע בביהכנ"ס שלי!

בעצם, היתה מחאה זו צריכה להיות בחריפות יתירה, אלא, שיש לי יסוד לחשוב שמא אין זו אלא עלילת שוא, שכן, ידיעה זו קבלתי מאותו אי שכתב לי את ה"תירוץ" שהרב הנבחר הוא לוי... (שמצא לנכון להודיע לי שאירע עוד עניין של "טירור", כלשונו), ובמילא, יתכן בהחלט ש"אמיתתה" של ידיעה זו היא כ"אמיתתו" של ה"תירוץ" הנ"ל... אלא, שמדי ספק לא יצא, ולכן. מוכרחני למחות על כך בקיצור עכ"פ⁵⁰.

(מהתוועדות ש"פ משפטים תשמ"ז)

שפיץ חב"ד הטוענים שאין מה להתפעל ממופתים משום שבחב"ד לא עשו מזה שטורעם מיוחד

והנה, בהמשך להאמור לעיל אודות ההפלאה שבסיפור דשמיעת ז' התורות דהבעש"ט בגן עדן, ענין של מופת כו' - יש להוסיף בתור מאמר המוסגר:

ישנם "שפיץ חב"ד" שטוענים שאין מה להתפעל מעניני מופתים, כאמור, שבחב"ד לא עשו "שטורעם" מיוחד מענין המופתים.

ומוסיפים להסביר הטעם שאין מקום להתפעל מעניני מופתים - ע"פ תורת הבעש"ט ש"ענין הנס הוא שנתחדש הדבר בפעם הראשון על הטבע נק' נס, ואח"כ נעשה זה טבע ג"כ", כלומר, לאמיתתו של דבר, הרי, גם הטבע הו"ע של נס, אלא, שלאחרי שהדבר חוזר ונשנה ריבוי פעמים עד שנעשה לדבר הרגיל, שוב לא מתפעלים מזה, ומכיון שכן - טוענים הם - אין מה להתפעל גם מעניין של נס.

והמענה לזה:

לכל לראש - הרי, בדבר שנוגע לו באמת, בעניניו הגשמיים, בני חיי ומזונא כו', כאשר המצב אינו בדיוק כמו שהוא רוצה, אזי מרעיש עולמות, ומבקש ותובע שיעשו לו ... נס! כאן הוא כבר "מתפעל" מעניין של נס, ומרגיש היטב ש"יש הפרש וחילוק" בין טבע לנס!...

ולגופו של עניין - הרי, ע"פ תורה ישנו חילוק בין טבע לנס, היינו, אף שגם בענייני הטבע יודע ומרגיש כאו"א מישראל שאין זה מצד הטבע, כי אם, הנהגתו של הקב"ה, אבל אעפ"כ, בהנהגתו של הקב"ה ישנו חילוק בין הנהגה טבעית להנהגה נסית.

ולדוגמא - בנוגע לזריעת השדה, "מאמין בחי העולמים וזורע":

אע"פ שהסדר הקבוע בהנהגת הטבע שע"י הזריעה בשדה צומחת תבואה - הרי, כשיהודי זורע שדהו, אין זה מפני שסומך ובוטח על הטבע, כי אם, ש"מאמין בחי העולמים וזורע", היינו, שמקיים ציווי הקב"ה לזרוע שדהו, ומאמין ובוטח בהקב"ה שיעשה את שלו להצמיח התבואה, ועד כדי כך, שלולי האמונה בחי העולמים, הרי, הזריעה באדמה היא איבוד הזרעים, "בל תשחית", אף שיודע ע"ד הנהגת הטבע.

ואעפ"כ, הרי זה "לחם מן הארץ" (כנוסח הברכה), היינו, דבר טבעי, ולא דבר נסי, כמו "לחם מן השמים".

משא"כ כשישנו מאורע בלתי רגיל כלל, היפך הנהגת הטבע - ענין נסי. שמברכים עליו ברכת הנסים כו'.

ומזה מובן גם (ובמכ"ש וק"ו) בנוגע לנס ומופת בקשר להתגלות ז' תורות שאמר מורנו הבעש"ט - עד כמה צריכה להיות ההתפעלות מנס ומופת זה, וכתוצאה מזה, הוספה יתירה בנוגע לעבודה בפועל, כנ"ל בארוכה.⁵¹

(מהתוועדות ש"פ תבוא תשמ"ז)

שפיץ חב"ד הטוענים שאין נפק"מ מיהו בעל הדרוש חסידות והעיקר שזה מאמר דא"ח

[ומכאן מענה גם ל"שפיץ חב"ד" שטוענים - בנוגע לשקו"ט וביורר במאמרי רבותינו נשיאינו מיהו בעל המאמר - למאי נפק"מ אם מאמר פלוני אמרו רבינו הזקן, אדמו"ר האמצעי או הצמח צדק כו', העיקר הוא שזהו מאמר דא"ח, "דברי אלקים חיים", כפי שניכר בפנימיות התורה בפועל ובגלוי "אילנא דחיי, דלית תמן לא קשיא כו' ולא מחלוקת כו', ולמאי נפק"מ מיהו האדמו"ר שאמר מאמר פלוני?! מי שמתנהג כן -

טוענים הם - הוא "נפרד" (כפי שנעשה הלשון הרגיל...), ומוסיפים לכנותו בתואר הידוע... והמענה לזה שכן היתה הנהגת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, לברר ולדייק בנוגע לכל מאמר ומאמר מיהו בעל המאמר, ויתירה מזה לדייק גם - באיזה מצב נאמר המאמר כו'.

ואין זה חידוש של כ"ק מו"ח אדמו"ר, אלא, כן הוא הסדר בכל עניני התורה, כאמור, לדייק אם עניין פלוני הוא מתושב"כ או תושבע"פ, משנה או ברייתא או גמרא וכו'].⁵²

(ש"פ נצו"י, כה אלול, תשמ"ז)

שפיץ חב"ד הטוענים שלא שייך לשאול ולהקשות

ועד"ז בנוגע לכללות הענין דפדיון שבויים והספרים כו' בזה שעיי"ז יתוסף עוד יותר בלימוד והפצת התורה, וחלילה וחס שמצד השמחה שבדבר יהי' ענין של ביטול תורה, אפילו בזמן הפנוי שהי' יכול לעסוק בתורה, ועאכו"כ בזמנים הקבועים ללימוד התורה באופן ד"חוק ולא יעבור", סדרי הלימוד בישיבה, שלא יתכן שישמחו וירקדו שעות ע"ג שעות כו' אף שכוונתם רצוי' כו' - על חשבון ביטול תורה.

ומה שמסבירים שחסידים רוצים לשמוח בשמחה זו ישמחו על חשבון זמני האכילה והשינה כו', אבל לא על חשבון זמני הלימוד, שאז צריכים לשכוח על כל העולם, לפתוח את הספר וללמוד בהתמדה ושקידה, כציווי והוראת רבותינו נשיאינו מייסדי הישיבה. - יש צורך אמנם בתפלה להצלחה בהלימוד, ויש גם לתת צדקה בקשר לזה כו', אבל, העיקר הוא, ללמוד בהתמדה ושקידה בפועל ממש, ועוד וג"ז עיקר - לא רק שהוא לומד את התורה, אלא גם התורה מלמדת אותו (כפתגם הידוע?).

הסיבה לכך שמוכרחני לעורר על דבר הכי פשוט, היא, מכיון שהמצב בפועל אינו כפי שצריך להיות כו'.

ואף שישנם משפיעים ומחנכים וכו' הרי, הנהגת המשפיע והמחנך היא באופן כזה שגם כאשר אומרים משהו אין זה פועל על התלמידים. לתלמידים לא משנה מהי כוונתו של המשפיע (שעסוק בדברים הכי חשובים וכו'), אלא, המעשה בפועל!

ולכן, אין לי ברירה אלא לעורר על דבר פשוט זה, שכן, אם לא אומר מאומה, עלול הדבר להתפרש כהסכמה על הנהגה זו - אע"פ שבזמנים כתיקונם לא הי' צורך להבהיר שלא יתכן שאסכים על דבר שהוא היפך השו"ע! - ישנם "שפיץ חב"ד" שאומרים שאין לשאול קושיות כו'. אבל, האמת היא - להיפך, אשמח לקבל שאלות וקושיות - אם יהי' על מה לשאול ולהקשות!

על ענין זה שאין לפרש העדר המחאה כהסכמה כו' - דברתי כבר כמ"פ, וללא הועיל, ולכן, אין לי ברירה אלא להבהיר פעם נוספת.⁵³

(מהתוועדות ש"פ ויצא, ז' כסלו, תשמ"ח)

תמהתי ש"שפיץ חב"ד'ניקעס" מתדברים יחדיו באנגלית!

ומכיון דאתינן להכי, יש להעיר על הנהגה מוזרה הדורשת תיקון:

כאשר "שפיץ חב"ד'ניקעס" מתאספים להתדבר יחדיו וכו', תמהתי לשמוע ששפת הדיבור היא אנגלית!

מדובר אודות אברכים שנולדו וגדלו בבתי חסידיים, ולמדו בחדרים ושיבות חסידיות, שבהם דיברו ולמדו באידיש, ומה גם שראש הישיבה וכו' לא ידע שפת המדינה.

ואעפ"כ, כשמתאספים ומדברים ביניהם (לא כשצריכים לדבר בפני יהודים שאינם מבינים אידיש, אלא בינם לבין עצמם) - מדברים (לא באידיש, אלא) באנגלית, מלבד אותם ביטויים ומונחים חסידיים, שמכיון שקשה לבטא אותם באנגלית, מזכירים אותם בלשונם המקורי.

וענין זה דורש תיקון (לא רק באופן ד"אם תמצוי לומר") - שהרי ידוע גודל העילוי ד"לא שינו את לשונם". אמנם, כל זה אינו אלא בינם לבין עצמם, משא"כ בנוגע להשפעה על הזולת, מובן וגם פשוט שאין להמתין עד שיוכלו לדבר עמו (בעניני יהדות כו') בלשון אידיש, אלא, יש צורך לתרגם את עניני התורה, כולל ובמיוחד פנימיות התורה, תורת החסידות, בלשון שמדבר בו עתה, לשון עם ועם.

(כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך, ואמר:) הסיבה לכך שהדיבור בהתוועדות הוא באידיש, היא גם סיבה פשוטה (נוסף על הטעמים האמורים) מכיון שידיעת ושיגרת הלשון

בשפה האנגלית אינה בדומה לשפת האם (אידיש), ולכן, יש צורך לתרגם את הדברים לאנגלית, עבור אלו שלא זו בלבד שאצלם אנגלית היא שפת האם, אלא יתירה מזה, שאינם מבינים אידיש, ועאכו"כ לשון הקודש].⁵⁴

(מהתוועדות ש"פ וישב תשמ"ח)

(53) תו"מ - סעיף יג.

(54) תו"מ - ע' 73.

היפך השפיץ חב"ד טוען שעדיין לא מוכנים וראויים לגאולה

ויש לומר, שמכיון שעשיית הדירה לו ית' היא ע"י "מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות" (ורק הגילוי בפועל ממש הוא בגאולה העתידה), הרי, גם בזמן הזה נעשה עוה"ז בבחינת מקום קבוע, ובמילא, שייך כבר עניין של פס"ד, ולכל לראש - הפס"ד אודות הגאולה שצריכה להיות תיכף ומיד.

ובפרט בימינו אלו, שכבר נסתיים כללות הענין ד"מעשינו ועבודתינו", עד כדי כך, שסיימו כבר גם את "צחצוח הכפתורים" (בלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר), הרי בודאי שצריכה להיות הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש תיכף ומיד.

וכאשר בא מישהו - היפך מ"שפיץ חב"ד" וטוען שעדיין לא מוכנים וראויים לגאולה כו', אומרים לו: מי שואל אותך? מה אתה מתערב בעניינים אלו? - ישנו פס"ד ברור בתורה שכבר "כלו כל הקיצין", לא רק סיום הגלות, אלא גם סיום הקיצין! ואדרבה - החסרון הוא בכך, שחושב הנך שעדיין לא ראויים וכו', עשה תשובה, ואז, תראה גם אתה שראויים ומוכנים לביאת משיח צדקנו.

וגם ברגעי הגלות האחרונים - הרי, במקום הענין ד"עמו אנכי בצרה" (שהקב"ה מצטער בצרת גלותם), נעשה "עמו (עם הקב"ה) אנכי (ישראל) בהרחבה", היינו, שישראל נמצאים במצב של הרחבה והתיישבות ("לישב בשלוה") יחד עם הקב"ה דמכיון שעושים דירה לו ית', הרי, "הוד והדר לפניו עוז וחדוה במקומו", ובמילא, נעשה כן גם אצל ישראל.

ובלשון שאומרים בנוסח התפלה: "האדרת והאמונה לחי עולמים", "הבינה והברכה כו'", וכן הלאה, בכל אותיות האל"ף-בי"ת, עד "הקריאה והקדושה וכו' התהלה והתפארת לחי עולמים".

ובפרט אחרי שבדורנו זה נתפרסם ב"הקריאה והקדושה" (בהמשך להאמור "הקריאה והקדושה לחי עולמים", אשר, לשון נופל על לשון) ה"קול קורא" דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו: "לאלתר לגאולה", ביחד עם הנתינת כח שיהי "לאלתר

לתשובה", שאז, "מיד הן נגאלין" (כפס"ד הרמב"ם), מיד כפשוטו ממש, ועד ש"טרם יקראו ואני אענה" (כהמשך ההלכה ברמב"ם), היינו, שעוד לפני שצועקים "עד מתי" (פעם נוספת), בא משיח צדקנו!⁵⁵

(מהתוועדות ש"פ וישב תשמ"ח)

“אני יודע שישנם כאלו מ'שפיץ חב"ד' המתביישים - זה לא מעשה שהתחיל היום”...

הסיבה העיקרית לכך שביקשתי ממך לבוא לכאן הוא כדי להביע את תודתי, וגם תודתה של מוסיא [הרבנית הצדקנית נ"ע זי"ע], על התיאורים בעיתון; הן העיתון הראשון שי"ל באותו יום של ההסתלקות והלוי', וגם העיתון השני שי"ל השבוע. ראיתי הכל: הכתבות, התיאורים, התמונות, המודעות; 'ישר כחך' גדול. אני אומר זאת בשמי ובשם מוסיא. אני רוצה לומר זאת לא רק כדיבור, אלא גם להשתתף בהוצאות בפועל . .

אני רוצה עוד פעם להדגיש, שאני נתפעלתי - הגם שזהו דבר לא שמח - שהצלחת באותו יום של הלוי' להכניס לעיתון הן תמונות והן תיאור, ועם כל הפרטים. מן הסתם תהי' פעולה נמשכת, וכל המרבה הרי זה משובח.

. . אני רוצה עוד פעם להביע תודה רבה בעד הכתבות עם התמונות. אני נותן לך במיוחד 'ישר כחך', בידעי שהיו כאלו שמתחו עליך ביקורת חריפה על התיאורים וכו'.

אני יודע שישנם כאלו מ'שפיץ חב"ד' המתביישים. זה לא מעשה שהתחיל היום; כך הי' במשך כל השנים. אין מה להתפעל מהביקורת, אין צורך להתבייש כלל.

בשנים הראשונות להיותי באמריקה, פעם בירכתי על האתרוג בסוכה, בחצר ליד ביהכ"נ, ולאחר מכן טעמתי חתיכת 'מזונות', בהתאם למנהג חב"ד שטועמים לפני התפילה. באותם זמנים לא היו בקראון הייטס כל כך הרבה אנ"ש כמו היום; ניגש אחד מזקני החסידים ואמר, שלא מתאים לטעום לפני התפילה בפרהסיא. אמרתי לו, שאיני מתבייש במנהג חב"ד!

אף פעם לא שמעתי על עורך [עיתון] שלא יבקרו אותו; אף פעם לא שמעתי אודות עיתון שלא יבקרו אותו. ביקרו את 'הקריאה והקדושה', היו טענות לחותני על זה שהדפיס את הזכרונות ב[עיתון] 'דעם אַ מעריקאָנער'. כך תמיד הי': מבקרים ומלבישים את כל הטענות בקדושה. - אין זה ענייני להשיב בהתוועדויות לכל אלו ש'תואנה הם מבקשים'...⁵⁶

(מיחידות יום ה', אדר"ח אדר, תשמ"ח)

56) יחידות לר' גרשון בער יעקבסאן, רשימת "יחידות" זו נערכה ע"י בנו ר' יוסף יצחק כמה שבועות אחרי ה"יחידות", וכוללת רק חלק מתוכן הדברים כך שחסר הרבה בהמשך והבנת הענינים, ומטעמים אלו (וגם מצד אריכות ה"יחידות" ועוד) - גם ה"חזרה" כנראה לא היתה מדוייקת כלל, לא בתוכן הענינים ולא בלשון הרב. נדפסה באידיש ובתרגום ללה"ק (המובא בפנים) בדברי משיח תשמ"ח ח"ג.

לא לוקחים אל ליבם את דברי הרבי

ממענה לר' שלום דובער וואלף שהכניס כתבה בעיתונים דא"ק בקשר להמדובר בהתועדות ש"פ תולדות ע"ד המהפכות הגדולות:

. . אלא שנהפכה פצצה עולמית לטיפי מרגוע לקטן בן יומו, לא יקח זה לליבו כי שפיץ חב"ד דכאן בכלל לא לקחה אלי' כל הנ"ל, גם הם צודקים כי זה ארבעים שנה וכן חבריהם באה"ק נוהגים כך⁵⁷ . .

(ז' כסלו תש"נ)

מה שחושב שתקנת המשקה לא שייכת אליו הנה היא שייכת דווקא אליו. ענינו של שפיץ חב"ד אמיתי - הוספה בהפצת המעיינות באופן של "חוקה"

. . ובמיוחד בעמדנו בימי ההכנה לי"ב-י"ג תמוז, ימי ההולדת והגאולה דנשיא דורנו. וכאן המקום לעורר ע"ד ארגון התוועדות בסדר מסודר, וביחד עם זה תהיה בזה גם המעלה שלמעלה מסדר. ומובן שצ"ל הקפדה בענין ההגבלה בשתיה, הגבלה הקשורה עם ענין שלמעלה ממדידה והגבלה.

ישנם אמנם כאלו שנקראים "שפיץ-חב"ד", ולכן הם חושבים שהגבלות אלו לא נאמרו בנוגע אליו, לכן הכוונה בדברים היא דוקא אליו! ומה שטוען שהוא "שפיץ-חב"ד" - הרי ראשית, זהו ספק אם הוא "שפיץ-חב"ד"; ושנית - לא זהו ענינו של "שפיץ-חב"ד"! ענינו של שפיץ חב"ד אמיתי הוא - הוספה בהפצת המעיינות חוצה שזהו ה"חוקה חקקתי, גזירה גזרתי ואין לך רשות להרהר אחריה" דרבותינו נשיאנו, בין אם הוא מבין זאת ובין אם לאו!⁵⁸

(מהתועדות ש"פ חוקת תנש"א)

"אין בזה המקום ל"שפיץ חב"ד" וכבוד מדומה וכו"

ידוע מנהגו של כ"ק אדמו"ר מה"מ שמקפיד לשלם במלואו ובמהירות עבור שליחויות שנעשות עבור צרכיו הפרטיים וכרוכות בהוצאות כספיות. לפנינו מענה לאחד מאנ"ש שביצע שליחות כזו כשבצירוף לממון כתב אליו הרבי:

אין בזה המקום ל"שפיץ חב"ד" וכבוד מדומה וכו'
 (אין צורך לשלם עבור שליחויות פרטיות)
 (אין צורך לשלם עבור שליחויות פרטיות)
 (אין צורך לשלם עבור שליחויות פרטיות)

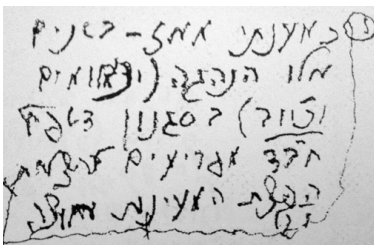
(57) ליקוט מענות תש"נ - מענה סג.

(58) דברי משיח תנש"א ח"ה.

מצו"ב לערך [באם חסר - יודיע כמה (ואין בזה מקום ל"שפיץ חב"ד" וכבוד מדומה וכו') באם יתיר ימסור לצדקה באהקת"ו⁵⁹

(חסר תאריך)

שלילת הנהגת ונאומי שפיץ חב"ד מכיוון שמפריע להפצת המעיינות

מענה כ"ק אדמו"ר מה"מ משנות הממ"ם לערך:

כמענתי מאז בשנים אלו הנהגה (ונאומים וכו"ב) בסגנון דשפיץ חב"ד מפריעים להצלחת הפצת המעיינות חוצה. וק"ל⁶⁰.

(חסר תאריך)

59) מאוצר המלך ח"ב, ע' 12.

60) מאוצר המלך - ח"ג, ע' 80.

לזכות

משפחת חתן בר המצוה
הסבים והסבתות וכל
בני המשפחה המורחבת
מטוסוב - גלובסקי

להצלחה בגשמיות וברוחניות בכל
הפרטים מתוך התקשרות באילנא דחיי
- כ"ק אדמו"ר מלך המשיח
מהרה יגלה אכי"ר

